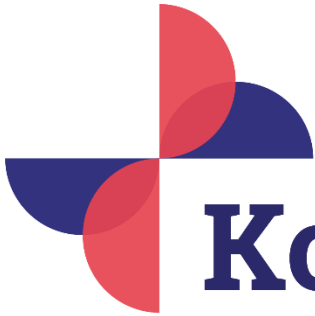

KOOSKÕLASTATUD

Õpilasesindus koosoleku 12.06.2024 protokoll nr 3-21/8

Õppenõukogu 27.08.2024 protokoll nr 1-8/10

Hoolekogu 28.08.2024 protokoll nr 1-9/5

Kolkja

Lasteaed-Põhikool

PÕHIKOOLI

**ÕPPEKAVA ÜLDOSA
2024**

Sisukord

---

1. ÜLDSÄTTED	1
1.1. Õppekava koostamise alused	1
1.2. Õppekava koostamise ülesehitus	1
2. ÜLDOSA	4
2.1. Kooli väärtused ja eripära PRÕK § 24 lõige 6 punkt 1	4
2.1.1. Meie eripärad:	4
2.2. Kooli õppe- ja kasvatusesmärgid PRÕK § 24 lõige 6 punkt 1; LÕK lisa 1 punkt 1	6
2.2.1. Põhikooli sihiseade	6
2.2.2. Lihtsustatud õppekava	6
2.3. Valdkondadesised ja -ülesed lõiminguvõimalused PRÕK § 24 lõige 6 punkt 1	7
2.3.1. Õpetuses ja kasvatuses käsitletavat lõimingu põhimõtted	7
2.4. Üldpädevuste kujundamise põhimõtted PRÕK § 24 lõige 6 punkt 1; LÕK lisa 1 punkt 1.2 ja punkt 2	8
2.4.1. Üldpädevuste kujundamise põhimõtted	8
2.4.2. Õpilastes kujundatavad üldpädevused kooliastmeti	9
2.4.3. Üldpädevused põhikooli lihtsustatud riiklikust õppekavast (LÕK lisa 1 punkt 1.2. lõige 4):	16
2.5. Õppekava läbivate teemade käsitlemise põhimõtted PRÕK § 24 lõige 6 punkt 1	18
2.5.1. Läbivate teemade olemus	18
2.5.2. Õpetuses ja kasvatuses käsitletavat läbivad teemad ja tegevused	19
2.6. Õppekorraldus ja õppe korraldamise viisid PRÕK § 24 lõige 6 punkt 2; PRÕK § 15 lõige 1, 2; LÕK lisa 1 punkt 3.2.	26
2.6.1. Õppekorralduse üldpõhimõtted	26
2.6.2. Tunnijaotusplaan, õppeainete loend ja maht põhikoolis PRÕK § 24 lõige 6 punkt 2; LÕK lisa 1 punkt 3.2.	27
2.6.3. Valikainete ja võõrkeelte valimise põhimõtted PRÕK § 24 lõige 6 punkt 2; LÕK lisa 1 punkt 3.2.	33
2.6.4. Eesti keelest erinevate õppekeelte kasutamine õppeaineti ja klassiti PRÕK § 24 lõige 6 punkt 2; LÕK lisa 1 punkt 3.2.	33
2.7. Õppekeskkonna mitmekesistamiseks kavandatud tegevused, sh õppekava rakendamist toetavad tegevused, õppekäigud ja muu taoline PRÕK § 24 lõige 6 punkt 3;	34

2.8. Liikluskasvatuse eesmärk, teemad ja seosed	36
2.9. Loovtöö teematika valiku, juhendamise, töö koostamise ja hindamise kord	37
2.10. Õpilase arengu ja õppimise toetamise ja hindamise korraldus PRÕK § 24 lõige 6 punkt 5; PGS § 29 lõige 4; LÕK § 3	38
2.10.1 Hindamise eesmärgid ja alused.....	38
2.10.2. Hindamise põhimõtted	39
2.11. Õpilaste juhendamine ja hariduslike erivajadustega õpilaste õppekorralduse põhimõtted, tugiteenuste rekandamise kord PRÕK § 24 lõige 6 punkt 6; LÕK § 3	39
2.12. Kärjääriõpe ja kärjäärinõustamise korraldamine PRÕK § 24 lõige 6 punkt 7	43
2.13. Õpilaste ja lastevanemate teavitamise ja nõustamise korraldus PRÕK § 24 lõige 6 punkt 8	44
2.14. Õpetajate koostöö ja töö planeerimise põhimõtted PRÕK § 24 lõige 6 punkt 9.....	46
2.14.1. Õpetajate koostöö.....	46
2.14.2. Õpetaja töö planeerimine	46
2.14.3. Õpetaja töökava-ainekaardi koostamise põhimõtted	46
2.15. Kooli õppekava uuendamise ja täiendamise kord PRÕK § 24 lõige 6 punkt 10.....	47

1. ÜLDSÄTTED

1.1. Õppekava koostamise alused

- Kolkja Lasteaed-Põhikool (edaspidi kool) kooli õppekava koostamise aluseks on järgmised õigusaktid:
  - ["Põhikooli- ja gümnaasiumiseadus"](#) (PGS)
  - ["Põhikooli riiklik õppekava"](#) (PRÕK)
  - ["Põhikooli lihtsustatud riiklik õppekava"](#) (PLRÕK)
  - ["Laste liikluskasvatuse kord"](#) (LLKK)
- Kooli õppekava on kooli õppe- ja kasvatustegevuse alusdokument, milles on välja toodud kooli eripärast tulenevad valikud riiklike õppekavade raames. Küsimustes, mis ei ole kooli õppekavas sätestatud, lähtutakse PRÕKist ja PLRÕKist. Kooli õppekava koostamisel on arvestatud piirkonna ja kogukonna vajadusi, õpilase vanemate või eestkostjate (edaspidi vanem) ja õpilaste soove ning vaimseid ja materiaalseid ressursse.
- Õppekava on väljundipõhine, st et rõhuasetus on õpilaste poolt õppimise kaudu õppeprotsessi lõpuks omandatavate õpitulemuste/pädevuste omandamisel ja nende hindamisel. Hindamise aluseks on klassiti kirjeldatud õpitulemustele/pädevustele toetuvad kriteeriumid, rakendatakse kujundavat hindamist. Õppeprotsessi kirjeldamine toimub ainevaldkondade ainekavades. Õppeprotsessi kirjeldamisel järgivad õpetajad konstruktiivse sidususe põhimõtet, mille kohaselt kavandatud õpitulemused, tagasisidestamine, õppemetoodika ja sisuteemad sobituvad omavahel ning lähtuvad õpilaste võimetest.
- Kõik koolis tegutsevad isikud lähtuvad oma tegevuses „Põhikooli riiklikus õppekavas“ § 2 lõikes 3 sätestatud üldinimlikest ja ühiskondlikest alusväärtustest milleks on ausus, hoolivus, aukartus elu vastu, õiglus, inimväärikus, lugupidamine enda ja teiste vastu, vabadus, demokraatia, austus emakeele ja kultuuri vastu, patriotism, kultuuriline mitmekesisus, sallivus, keskkonna jätkusuutlikkus, õiguspõhisus, solidaarsus, vastutustundlikkus ja sooline võrdõiguslikkus.
- Ainevaldkondlikud ja ainealased eesmärgid tulenevad „Põhikooli riiklikus õppekavas“ § 7, § 9 ja § 11 seatud taotletavatest pädevustest ja aitavad kaasa nende pädevuste saavutamisele.
- „Põhikooli riiklikus õppekavas“ § 4 lõikes 3 esitatud üldpädevused on valdkonna- ja aineüleised ja nende kujunemise tagamine õpilastel on kõigi koolis tegutsevate isikute ühine eesmärk.
- Õppekavas esitatud õpikäsitus vastab konstruktivistlikule arusaamisele õppimisest kui elukestvast protsessist, mille alusel õpetamine on õpilase vaimse, sotsiaalse ja füüsilise õpikeskkonna organiseerimine nii, et õpilane saavutab kavandatud õpitulemused.

1.2. Õppekava koostamise ülesehitus

- Kolkja Lasteaed- Põhikooli õppekavas kasutatakse järgmisi lühendeid:
  - **PRÕK** – põhikooli riiklik õppekava
  - **PGS** – põhikooli- ja gümnaasiumiseadus
  - **LÕK** – põhikooli lihtsustatud riiklik õppekava
- Kooli õppekava üldosas sätestatakse:

1.	kooli väärtused ja eripära	PRÕK § 24 lõige 6 punkt 1
2.		
3.	kooli õppe- ja kasvatuseesmärgid	PRÕK § 24 lõige 6 punkt 1 LÕK lisa 1 punkt 1
4.	valdkondadesisesed ja –ülesed lõimivõimalused	PRÕK § 24 lõige 6 punkt 1
5.	üldpädevuste kujundamise põhimõtted	PRÕK § 24 lõige 6 punkt 1 LÕK lisa 1 punkt 1.2. ja punkt 2
6.	õppekava läbivate teemade käsitlemise põhimõtted	PRÕK § 24 lõige 6 punkt 1
7.	õppekorraldus, sh õppe korraldamise viisid	PRÕK § 24 lõige 6 punkt 2; PRÕK § 15 lõige 1 ja 2 LÕK lisa 1 punkt 3
6.1	tunnijaotusplaan õppeaineti ja klassiti, sealhulgas põhikooli riikliku õppekava § 15 lõikes 4 nimetatud tundide kasutamine	PRÕK § 24 lõige 6 punkt 2, PRÕK § 15 lõige 4 LÕK lisa 1 punkt 3.2.
6.2	valikõppeainete ja võõrkeelte valik	PRÕK § 24 lõige 6 punkt 2 LÕK lisa 1 punkt 3.2.
6.3	eesti keelest erinevate õppekeelte kasutamine õppeaineti	PRÕK § 24 lõige 6 punkt 2
6.4	riiklikus õppekavas sätestatud õppeainete nimetustes või õppemahtudes tehtud erisused ja erisuste tegemise põhjendused, sh kooli õppekava erinevused võrreldes põhikooli riikliku õppekavaga, kui kooli hoolekogu nõusolekul on muudetud läbivate teemade nimistut	PRÕK § 24 lõige 6 punkt 2; PRÕK § 15 lõige 5
8.	Õppekeskkonna mitmekesistamiseks kavandatud tegevused, sh õppekava rakendamist toetavad tegevused, õppekäigud ja muu taoline	PRÕK § 24 lõige 6 punkt 3
9.	Liikluskasvatuse teemad kooliastmeti, mis tulenevad riiklikes õppekavades sätestatud läbivast teemast „Tervis ja ohutus“, nende käsitlemise ulatus ning kavandatud liikluskasvatusalased tegevused	Vabariigi Valitsuse 20. oktoobri 2011. a määrus nr 136 „Laste liikluskasvatuse kord“ § 6 lõiked 3 ja 4 ning § 5 lõige 1
10.	III kooliastmes läbivatest teemadest lähtuva või õppeaineid lõimiva loovtöö temaatika valiku, juhendamise, töö koostamise ja hindamise kord	PRÕK § 15 lõige 8, § 24 lõige 6 punkt LÕK § 5 lõige 5
10.	õpilaste arengu ja õppimise toetamise ja hindamise korraldus. Hindamise, täiendava õppetööle jätmise, järgmise klassi üleviimise ning klassikursust kordama jätmise täpsustatud tingimused ja kord	PRÕK § 24 lõige 6 punkt 5; PGS § 29 lõige 4 LÕK § 3
10.1	tulemuse hindamine hindega „nõrk“, kui	PRÕK § 21 lõige 6

	hindamisel tuvastatakse kõrvalise abi kasutamine või mahakirjutamine	
10.2	järelevastamise ja järeltööde sooritamise kord	PRÕK § 21 lõige 7
10.3	hinnete ja hinnangute vaidlustamise kord	PRÕK § 19 lõige 4
10.4	kokkuvõtva hindamise sageduse kindlaksmääramine -poolaasta-, trimestri- või veerandihinded	PRÕK § 22 lõige 2
10.5	kasutatav hindedüsteem ja hinnete viie palli süsteemi teisendamise põhimõtted	PRÕK § 21 lõige 4; PGS § 29 lõige 4
10.6	kirjeldavate sõnaliste hinnangute kasutamine põhikooli I ja II kooliastmel	PRÕK § 21 lõige 5
10.7	põhikooli õpilase käitumise (sealhulgas hoolsuse) kohta õpilasele ja vanemale kirjaliku tagasiside andmise kord	PRÕK § 19 lõige 3
10.8	kooli õppekava välise õppimise või tegevuse arvestamine koolis õpetatava osana	PRÕK § 15 lõige 9; PGS § 17 lõige 4
10.9	täiendavale õppetööle jätmise täpsustatud kord	PGS § 29 lõige 4
11.	õpilaste juhendamise ja hariduslike erivajadustega õpilaste õppekorralduse põhimõtted, tugiteenuste rakendamise kord	PRÕK § 24 lõige 6 punkt 6 LÕK § 3
12.	karjääriõppe, sh karjääriinfo ja nõustamise korraldamine	PRÕK § 24 lõige 6 punkt 7
13.	õpilaste ja lastevanemate teavitamise ja nõustamise korraldus	PRÕK § 24 lõige 6 punkt 8
14.	õpetajate koostöö ja töö planeerimise põhimõtted	PRÕK § 24 lõige 6 punkt 9
15.	kooli õppekava uuendamise ja täiendamise kord	PRÕK § 24 lõige 6 punkt 10

- Kooli õppekava terviktekst sisaldab lisaks kooli õppekava üldosale ka ainevaldkondade ainekavu. Ainevaldkondade ainekavad on esitatud õppeaineti ja klassiti. Ainevaldkondade ainekavad aitavad kaasa kujundava hindamise rakendamisele koolis ning lähtuvad väljundipõhise õppekava koostamise põhimõttest.
- Ainevaldkonna pädevus saavutatakse sobiva metoodika ja õppevara valiku kaudu. Ainevaldkonna pädevusi kõrvutades saame kooliastme pädevused, mille saavutamist taotleme põhikooli lõpuks.
- Ainekavades esitatud õpitulemused on esitatud õppijakeskses sõnastuses, ning väljenduvad õppe lõpuks omandatavates pädevustes. Õpitulemuste saavutatust tuleb õpilasel demonstreerida ning nende saavutatust hinnatakse kujundavalt ja/või kokkuvõtvalt.
- Ainekavad (LISA1-LISA8) ja valikõppeaine ainekavad (LISA10, LISA13) esitatakse elektrooniliselt kooli veebilehel: kolkja.edu.ee

2. ÜLDOSA

2.1. Kooli väärtused ja eripära PRÕK § 24 lõige 6 punkt 1

2.1.1. Meie eripärad:

- **Looduslähedus**

Kolkja Lasteaed-Põhikool on väga pika ajalooa maakool Peipsi järve ääres. Ilus asukoht annab võimaluse hinnata ja väärtustada ümbritsevat loodust, pakub mitmekülgseid võimalusi looduslike õppipaikadena.

- **Multikultuursus**

Kolkja Lasteaed-Põhikool on mitmekultuuriline kool, kus hinnatakse kogukonna tavasid, kultuuri ja traditsioone. Koolis säilitatakse vene rahvuslikku identiteeti ja vanausuliste kultuuri, samas mõistetakse ja väärtustatakse eesti kultuuri traditsioone. Kooli piirkondlikust eripärast tingituna õpivad koolis vene emakeelega õpilased ning kooli ülesanne on toetada kõigi õpilaste edukat toimetulekut Eesti ühiskonnas, arvestades nende vajadusi, kultuuritraditsioone, rahvuslikku identiteeti ning isiksust.

- **Eestikeelne õppe**

Kolkja Lasteaed-Põhikoolis keskendutakse eestikeelse õppe toetamisele. 2021. aastal liitus kool varase keelekümblusprogrammiga, kus õpe toimub eesti keeles, ning tööd alustas keelekümblusklass. Kooli eripäraks on üleminek eestikeelsele haridusele.

Eestikeelse õppe osakaal 2023/2030 õa

	1.kl	2.kl	3.kl	4.kl	5.kl	6.kl	7.kl	8.kl	9.kl
2023/2024	■	■	■	■	■	■	■	■	■
2024/2025	■	■	■	■	■	■	■	■	■
2025/2026	■	■	■	■	■	■	■	■	■
2026/2027	■	■	■	■	■	■	■	■	■
2027/2028	■	■	■	■	■	■	■	■	■
2028/2029	■	■	■	■	■	■	■	■	■
2029/2030	■	■	■	■	■	■	■	■	■

■ - eestikeelne õpe 100%   ■ - eestikeelne õpe vähemalt 60%

Koolis rakendatakse keelekümblusmetoodika põhimõtteid ja LAK-õpet (lõimitud aine ja keeleõpet), mis on kakskeelset haridust rikastav õppevorm eesti keele kui teise keele paremaks omandamiseks. Eesmärgiks on võrdselt head oskused emakeeles, eesti keeles ja võõrkeeles. Lõimitud aine- ja keeleõppe rakendamine koolis aitab kaasa sellele, et põhikooli lõpetajatel on mitmekeelsete iseseisvate õppijatena avarad võimalused edasisteks õpinguteks ja tööturul.

- **Arenev kool**

Kolkja Lasteaed-Põhikool on arenev kool kaasaegse õpi- ja töökeskkonnaga, olles avatud uutele lähenemistele ja võimalustele. Koolis kasutatakse nüüdisaegseid õppemeetodeid, mis on suunatud õpilaste motivatsiooni arendamisele. Pööratakse tähelepanu õpilaste aktiivsele kaasamisele kooliellu, kasutatakse digi-vahendeid ja võimalusi mitteformaalseks õppeks.

Põhikool loob soodsad tingimused kaasaegse isiksuse arenguks, tema enesetunnetuse ja eneseteostuse arenguks.

Kooli õppekava alusväärtusteks on meie hea kooli tunne, mitmekülgse hariduse toetamine, sallivuse, kohuse- ja vastutustunde kasvatamine.

Kooli logo väljendudes liblika kuju ja kolmes värvitoonis. Liblika lahtised tiivad sümboliseerivad vabadustunnet ja soovi uurida uusi võimalusi. Erksad värvid peegeldavad rõõmsat ja energilist isiksust, sümboliseerides mitmekesine tegevusi. Valge värv isikustab(esindab) vaimsust, inimest, kes on võimeline väärtustama kultuurilist mitmekesisust.

Kooli moto: **Austades minevikku astume tulevikku**

Kooli visioon:

Kolkja Lasteaed-Põhikool toetab isiksuse igakülgset arengut, milles rakendatakse tänapäevaseid õpimeetodeid ning tehnoloogia võimalusi. Huvitegevuse ja tugiteenuste mitmekesisust ning avardavaid õpikogemusi ka väljaspool ainetunde. Parim avatud õpikeskkond, mis pidevalt muutub.

Kooli missioon:

Kolkja Lasteaed-Põhikool toetab isiksuse igakülgset arengut, milles rakendatakse tänapäevaseid õpimeetodeid ning tehnoloogia võimalusi. Huvitegevuse ja tugiteenuste mitmekesisust ning avardavaid õpikogemusi ka väljaspool ainetunde. Parim avatud õpikeskkond, mis pidevalt muutub.

Kooli väärtuskasvatus põhineb kogu koolipere, õpilase ja tema perekonna vastastikusel usaldusel ning koostööl. Koostöö eesmärgiks on pakkuda isiklikku eeskujut, toetada õpilase loomupärast soovi enda identiteedis selgusele jõuda ning pakkuda talle sobiva arengukeskkonna kaudu tuge erinevates rühmades ja kogukondades ning kogu ühiskonnas aktsepteeritavate käitumisharjumuste väljaarenemiseks.

Kolkja Lasteaed-Põhikooli põhiväärtused:

HOOLIVUS – väljendame üksteise suhtes huvi, osavõtlikkust ja abivalmidust, oleme lojaalsed, aktsepteerime ja tunnustame üksteist.

KOOSTÖÖ – tegutseme eesmärkide elluviimisel ühiselt kõigi heaolu nimel, igaüks panustab oma suutlikkuse kohaselt.

LOOVUS – püüame oma võimeid kasutada ja arendada, oleme mängulised ja avatud uutele muljetele ja kogemustele, kasutame kaasaegseid õppemeetodeid.

KESKKOND – märkame ümbritsevas elus toimuvat, säästame ja hoiame nii loodust kui ka inimeste loodut, väldime raiskamist.

TERVIS JA TERVISLIK ELUVIIS – pöörame tähelepanu vaimse, füüsilise, sotsiaalse tervise hoidmisele ja edendamisele ning tervislikele harjumustele.

2.2. Kooli õppe- ja kasvatuseesmärgid PRÕK § 24 lõige 6 punkt 1; LÕK lisa 1 punkt 1

2.2.1. Põhikooli sihiseade

- Koolil on hariv ülesanne, mis viiakse ellu läbi õppetegevuse korraldamise ja realiseerimise erinevates vormides, sh traditsioonilised õppetunnid, integreeritud tunnid (erinevad ained), projektipõhine õpe jms kooli ruumides, aga ka väljaspool kooli (õuesõpe, õppekäigud, õppereisid, muuseumipedagoogika jms).
- Koolil on kasvatav ülesanne, kusjuures aitab kool kaasa õpilaste kasvamisele loovateks, mitmekülseteks isiksusteks, kes suudavad ennast täisväärtuslikult teostada erinevates rollides: perekonnas, tööl ja avalikus elus. Kool korraldab erinevaid temaatilisi üritusi, mis toetavad õpilaste arengut ja kasvatamist (kohtumised huvitavate inimestega, vanemate kaasamine kooliellu jms).
- Koolil on ülesanne luua õpilasele eakohane, turvaline, positiivselt mõjuv ja arendav õppekeskkond, mis toetab õpilase õpihimu, ja õpioskuste, eneserefleksiooni ja kriitilise mõtlemisvõime, teadmiste ja tahteliste omaduste arengut, loovat eneseväljendust ning sotsiaalse ja kultuurilise identiteedi kujunemist. Kool uuendab õppekeskkonda (sh õppekabinetid, näitlikud materjalid, tehnilised vahendid, õppematerjalide digitaliseerimine jms) nii sisu poolt kui ka esteetilisest (õpperuumide remont, kaasaegne mööbel) aspektist lähtudes.
- Kool toetab põhiliste väärtushoiakute kujunemist, luuakse alus enesemääratlemisele eneseteadliku isiksusena, perekonna, rahvuse ja ühiskonna liikmena, kes suhtub sallivalt ja avatult maailma ja inimeste mitmekesisusse. Kool pakub õpilastele lisavõimalust arendada oma isiksuse omadusi ja kujundada väärtushoiakuid nt huvitegevuse ja erinevate projektide kaudu, mis on otseselt seotud õppe- ja kasvatustegevusega ja vastavad õpilaste huvidele; kooli traditsiooniliste ürituste korraldamise ja läbiviimise kaudu jmt.
- Kool kujundab õpilastes üldpädevusi (kultuuri- ja väärtuspädevus, sotsiaalne ja kodanikupädevus, enesemääratluspädevus, õpipädevus, suhtluspädevus, matemaatika-, loodusteaduste ja tehnoloogiaalane pädevus, ettevõtlikkuspädevus, digipädevus), mis on olulised inimeseks ja kodanikuks kasvamisel. Üldpädevuste kujunemist jälgivad ja suunavad õpetajad omavahelises koostöös ning kooli ja kodu koostöös.
- Õppe- ja kasvatustegevuses arvestab kool õpilaste individuaalseid vajadusi ja võimeid, võimalusel arvestab ka vanemate soove ja ettepanekuid.
- Kool jätkab eestikeelse aineõppe arendamist, kasutades keelekümbluse metoodikat ja võimaldades õpilastele õppida eesti keeles muusika-, kunsti- ja töö- ja arvutiõpetust, kehalist kasvatust, inimeseõpetust ja loodusaineid.
- Õppe- ja kasvatuseesmärkide elluviimist toetavad õpilastes kujundatavad üldpädevused, mis aitavad erinevatel tegevusaladel, perekonnas ja avalikus elus asjatundlikult ja suutlikult toimida. Üldpädevused on valdkonna- ja aineülesed ning nende kujundamises osalevad kõik kooli töötajad.

2.2.2. Lihtsustatud õppekava

- Õppe ja kasvatuse korraldus määratakse kooli õppekavas, lähtudes riiklikus õppekavas esitatud nõuetest ja ülesannetest.
- Vajaduse korral koostatakse õpilasele individuaalne õppekava, milles esitatakse vähendatud või ka kõrgendatud nõuded õpitulemustele. Sellisel juhul kohaldatakse

taotletavate õpitulemustena õpilasele koostatud individuaalses õppekavas sätestatud õpitulemusi ning sellest tulenevalt ei ole vajalik „Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse“ § 18 lõikes 2 sätestatud koolivälise nõustamiskomisjoni soovitus õpitulemuste vähendamiseks.

- Õppe ja kasvatuse ajakasutus, (sh projekt-, õues- ja muuseumiõppeks ning ekskursioonideks ja õppekäikudeks vajalik aeg) määratakse kooli õppekavas, arvestades „Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduses“ sätestatud nõudeid õppeaasta pikkusele, õpilase suurima nädalakoormuse piiranguid ning punktis 4.6 (PLRÕK Lisa 1) ja punktis 4.7 (PLRÕK Lisa 2) toodud tunnijaotusplaani.
- Lihtsustatud õpet korraldatakse õppeainete kaupa, rakendades õppeainete lõimimise põhimõtet. Õpe võib olla korraldatud mitmel viisil: kõiki õppeaineid õpitakse kogu õppeaasta vältel, erinevate õppeainete õpetamine toimub teatud ajal õppeaastas, üldõpetuslik õpe, mille puhul keskendutakse teatud teemadele, eristamata tavapäraseid ainetunde.
- Õppeained jagunevad kohustuslikeks õppeaineteks ja valikõppeaineteks. Valikõppeainetele ja valitud tööõpetuse suunale koostab kool ainekavad.
- Lihtsustatud ja toimetulekuõppel olevale õpilasele, kes õpib tavaklassis, kehtestatakse erisused tunnijaotusplaanis individuaalse õppekavaga. Lihtsustatud õppel olevate õpilaste klassis rakendatakse erisusi tunnijaotusplaanis hoolekogu nõusolekul ja see kehtestatakse kooli õppekavas.
- Vastavalt piirkonna ja kooli võimalustele ning õpilaste soovidele võib valida tööõpetuse ainekavas märkimata õppesuuna (näiteks keraamika, vitspunutiste tegemine jms). Valikute tegemise ning vastavate ainekavade koostamise aluseks on kooli õppekava tööõpetuse ainekavad. Tööõpetuse ainekava võib sisaldada tööpraktikat, mille sisu esitatakse kooli õppekavas.
- Läbivad teemad määratakse kooli õppekavas, kohandades või muutes vajaduse korral põhikooli riikliku õppekava läbivaid teemasid.
- Jõukohase õppe läbiviimiseks valmistatakse mitmekesiseid ja sobivaid abivahendeid, kasutatakse vahelduvaid tegevusi ja erinevaid õppemeetodeid ja -vorme.
- Kooli õppekava rakendamisel ja arendamisel arvestatakse konkreetse kooli ja klassi õpilastega. Tähtis on koostöö eripedagoogiga, aineõpetajatega, lapsevanematega, kutseõppe korraldajatega, valla esindajatega, vajaduse korral spetsialistidega väljastpoolt kooli ja õpilastega.

2.3. Valdcondadesisesed ja -ülesed lõimingvõimalused PRÕK § 24 lõige 6 punkt 1

2.3.1 Õpetuses ja kasvatuses käsitletavat lõimingu põhimõtted

- Õppetegevus ja selle tulemused kujundatakse tervikuks lõimingu kaudu. Lõiming toetab õpilaste üld- ja valdkonnapädevuste kujunemist. Lõimingu saavutamist kavandatakse kooli õppekava arenduse ning õppe- ja kasvatustegevuse planeerimise käigus õpetaja töökava ja kooli üldtööplaani tasandil.

- Õppe lõimimine saavutatakse erinevate ainevaldkondade õppeainete ühisosa järgimisel, õppeainete, koolisestest projektide ja läbivate teemade ühiste temaatiliste rõhuasetuste, õppeülesannete ning -viiside abil.
- Lõimingu saavutamiseks korraldab kool õpet ja kujundab õppekeskkonda ning õpetajate koostööd viisil, mis võimaldab aineülest käsitlust: täpsustades pädevusi, seades õppe-eesmärke ning määrates erinevate õppeainete ühiseid probleeme ja mõistestikku. Lõimivateks õppeülesanneteks võivad olla näiteks ühe õppeaine või ainevaldkonna piire ületavad õpilasuuringud, loovtööd, projektid jms, mis nõuavad õpilastelt oskust kasutada mitmetest erinevatest õppeainetest pärinevaid teadmisi ja oskusi. Lõimingu saavutamisel on oluline koht ka erinevatel õppeviisidel - individuaalne, paaris- ja rühmatöö, diskussioon, ajurünnak, õppekäik, ekskursioon, matk, mis aitavad õpilasel omandada erinevaid töövõtteid ja saada kogemusi. Probleemõpe julgustab õpilasi uurima võimalusi, välja mõtlema alternatiivseid lahendusi, tegema koostöös teiste õpilastega, välja pakkuma ideid ja hüpoteese ning lõpuks välja pakkuma parima lahenduse.
- Lõimingu õnnestumiseks on oluline õpetajate koostöö. Selleks on koolis loodud võimalused õpetajate omavaheliseks tihedaks koostööks erinevate ainealaste ja aineülestest projektide kaudu ning samuti toetatakse õpetajate professionaalset arengut vajalike koolituste võimaldamisega, millele järgneb vajadusel ka sisekoolituse osa ehk õpetajalt õpetajale kogemuse vahetus. Kasutusel on erinevad lõimingu viisid: ainetevahelised seosed, ajaline kooskõla, ainete kombineerimine, teemakeskne lõiming, ainevaldkonna sisene või valdkondade vaheline lõiming. Korraldatakse erinevaid teemapäevi ja –nädalaid ning ühisüritusi, mis ühendavad ja soodustavad erinevate kooliastmete õpilaste koostööd ja ühesõppimist.

2.4. Üldpädevuste kujundamise põhimõtted PRÕK § 24 lõige 6 punkt 1; LÕK lisa 1 punkt 1.2 ja punkt 2

2.4.1 Üldpädevuste kujundamise põhimõtted

- Põhikooli õppekava tähenduses on pädevus teadmiste, oskuste ja hoiakute kogum, mis tagab suutlikkuse teatud tegevusalal või -valdkonnas loovalt, ettevõtlikult ja paindlikult toimida.
- Üldpädevused on aine- ja valdkonnaülesed pädevused, mis on väga olulised inimeseks ja kodanikuks kasvamisel. Üldpädevused väljendavad kogu kooli tegevuse üldist taotlust õpilaste vajaliku suutlikkuse kujundamisel. Üldpädevused kujunevad kõigi õppeainete kaudu, ent ka tunni- ja koolivälises tegevuses ning nende kujunemist jälgitakse ja suunatakse õpetajate ning kooli ja kodu koostöös.
- Kooli kogu tegevus on korraldatud üldpädevuste kontekstis, sh õpetuse kavandamine, mõtestamine, läbiviimine ja tagasisidestamine. Üldpädevustest lähtuvalt on nii aineõpetus kui õppetunniväline tegevus sihipäraselt läbi mõeldud. Üldpädevused realiseeruvad kogu koolipere tegevuse ning õppekeskkonna kujundamise kaudu.
- Koolipoolne tagasisidestamine üldpädevuste kujunemise kohta toimub kujundava hindamise kaudu, selle kõrval on oluline ka õpilase enesehindamise roll tagasisidestamisel, mis võimaldab jälgida õpilasel oma tegevust ning õpetajal saada informatsiooni, mida õpilase välise tegevuse ja käitumise vaatlemine ei võimalda.
- Üldpädevuste kujunemisel on oluline tagasiside andmine õpilasele õpetaja ja teiste kooli töötajate ning kaasõpilaste poolt. Üldpädevuste kujunemisel on oluline roll ka enesehindamisel, mis võimaldab õpilasel oma tegevust jälgida.

- Tagasisidet üldpädevuste kujunemise kohta antakse õpilasele arenguestlusel, mida peetakse vähemalt üks kord õppeaastas.

2.4.2 Õpilastes kujundatavad üldpädevused kooliastmeti

- 1) **Kultuuri- ja väärtuspädevus** – hindab inimsuhteid ning tegevusi kehtivate moraalinormide seisukohast.

I kooliaste	<ul style="list-style-type: none"> • peab lugu oma perekonnast, klassist ja koolist. On viisakas, täidab lubadusi • peab lugu oma perekonnast, klassist ja koolist
II kooliaste	<ul style="list-style-type: none"> • hindab harmoonilisi inimsuhteid, mõistab oma rolli pereliikmena, sõbrana, kaaslasena ja õpilasena; peab kinni kokkulepetest, on usaldusväärne ning vastutab oma tegude eest; • väärtustab paikkonda, oma rahvust ja kultuuri teiste rahvuste ning kultuuride seas, suhtub inimestesse eelarvamusteta, tunnustab inimeste, vaadete ja olukordade erinevusi ning mõistab kompromisside vajalikkust; tunnetab end oma riigi kodanikuna ning järgib ühiselu norme; • väärtustab kunstiloomingut ning suudab end kunstivahendite abil väljendada; • väärtustab säästvat eluviisi, oskab esitada loodusteaduslikke küsimusi ja hankida loodusteaduslikku teavet, oskab looduses käituda, huvitub loodusest ja looduse uurimisest, teab ja tunneb kodukoha looduslikku eripära
III kooliaste	<ul style="list-style-type: none"> • tunneb üldtunnustatud väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid, järgib neid, ei jää ükskõikseks, kui neid eiratakse, ning sekkub vajaduse korral oma võimaluste piires; • tunneb ja austab oma keelt ja kultuuri ning aitab kaasa eesti keele ja kultuuri säilimisele ja arengule; • omab ettekujutust ja teadmisi maailma eri rahvaste kultuuridest, suhtub teistest rahvustest inimestesse eelarvamustevabalt ja lugupidavalt; • mõistab inimese ja keskkonna seoseid, suhtub vastutustundlikult elukeskkonda ning elab ja tegutseb loodust ja keskkonda säästes; • suudab väljendada ennast loominguiliselt, peab lugu kunstist ja kultuuripärandist, osaleb huvitegevuses

Kooli töötajad tähtsustavad oma tegevustes pädevuse kujundamist järgmiselt

- Alusväärtused on igapäevaselt kõigile kättesaadavad, neid järgitakse tegevuste kavandamisel ning erinevaid töövorme kasutades arutatakse õpilastega alusväärtuste üle.
- Õpetajad arutavad tundides õpilastele eakohaselt päevakajalisi sündmusi või ühiskonnas ja maailmas esiplaanil olevaid aktuaalseid küsimusi. Arutelusid läbi viies õpetaja käsitleb mingi sündmuse, nähtuse või seisukoha erinevaid tahke, demonstreerides mõtteviisi: igal nähtusel on mitu põhjendust, igal sündmusel on mitu tõlgendust, igal seisukohal on vähemalt üks vastandseisukoht.

- Koolis keskendutakse teiste loomingu väärtustamisele eelkõige õpilaste suutlikkuse kujundamise kaudu vältida plagiaati kirjalike tööde koostamisel. Korrektse viitamissüsteemi kasutamist kirjalikes töödes jälgivad kõik õpetajad alates esimesest kooliastmest.
- Koolis kujundatakse õpilaste ilumeelt ühelt poolt koolis valitseva esteetilise õppekeskkonna kaudu. teisalt järgitakse põhimõtet: esitatavad kirjalikud tööd peavad alati olema korrektselt ja esteetiliselt vormistatud.
- Pädevuse kujunemist toetav tunniväline tegevus: traditsioonilised üritused erinevatel kalendritähtpäevadel (isade- ja emadepäev, volbripäev, sõbrapäev, vastlapäev, jõulud jm), emakeelepäeva ja riigi aastapäeva tähistamine, teatrietenduste ja muuseumide ühiskülastused, temaatilised klassiõhtud, huviringid (rahvatants, muusika, erinevad spordialad).

2) Sotsiaalne ja kodanikupädevus – suutlikkus ennast teostada; toimida aktiivse, teadliku, abivalmi ja vastutustundliku kodanikuna ning toetada ühiskonna demokraatlikku arengut ja Eesti riiklikku iseseisvust; teada ja järgida ühiskondlikke väärtusi ja norme; austada erinevate keskkondade reegleid ja ühiskondlikku mitmekesisust, religioonide ja rahvuste omapära; teha koostööd teiste inimestega erinevates situatsioonides; aktsepteerida inimeste ja nende väärtushinnangute erinevusi ning arvestada neid suhtlemisel.

I kooliaste	<ul style="list-style-type: none"> • oskab õppida üksi ning koos teistega, paaris ja rühmas, oskab koostada päevakava ja seda järgida; oskab jaotada aega õppimise, harrastustegevuse, koduste kohustuste ning puhkamise vahel; • teab, kelle poole erinevate probleemidega pöörduda, ning on valmis seda tegema
II kooliaste	<ul style="list-style-type: none"> • oskab keskenduda õppeülesannete täitmisele, oskab suunamise abil kasutada eakohaseid õpivõtteid (sealhulgas paaris- ja rühmatöövõtteid) olenevalt õppeülesande iseärasustest; • väärtustab osalemist projektitöös ja uurivas õppes, kasutab saadud oskusi ja kogemusi, oskab teha koostööd, täidab rühmas erinevaid rolle
III kooliaste	<ul style="list-style-type: none"> • on aktiivne, koostööaldis ja vastutustundlik kodanik, kes on huvitatud oma kooli, kodukoha ja riigi demokraatlikust arengust, austab kodukoha traditsioone

Kooli töötajad tähtsustavad oma tegevustes pädevuse kujundamist järgmiselt

- Vastutustunde kujundamine toimub koolis eelkõige kokkulepete sõlmimise ja kokkulepetest kinnipidamise jälgimise teel. Kokkulepete saavutamine tähendab osapoolte ära kuulamist ja teineteisega arvestamist (selle mõistmist, kas kokkulepet on võimalik täita) ning kõigi osapoolte kokkuleppega nõustumist. Oluline roll on selle juures õpetajatel asjakohases suhtlemises ja kannatlikkuses asju läbi rääkida ning järjekindluses kokkulepetest kinnipidamist jälgida.
- Demokraatliku mõtteviisi kujundamine õpilastes toimub igapäevase õppe- ja kasvatusprotsessi korralduse kaudu. Õppeprotsessi kavandamine on avalik, st õpilased peavad trimestri alguses teadma, mida õpitakse, millised on oodatavad õpitulemused, kuidas toimub hindamine ning millised on hindamiskriteeriumid. Kõik muutused õppeprotsessi käigus arutatakse õpilastega läbi. Välistatud on ootamatud kokkuvõtvad hindamised.

- Õpilasi käsitletakse õppeprotsessis partneritena, õpetajad võtavad trimestri, õppeteema lõpus neilt tagasisidet õppeprotsessi läbiviimise kohta.
  - Kehtestatud reeglite järgimisel näitavad õpetajad õpilastele ise eeskujuga. Õpilastelt ei nõuta reeglite täitmist, mida õpetaja ise ei täida. Näiteks, kuna õpilastelt nõutakse täpsust tundi tulekul, siis tundi ei hiline ka õpetajad.
  - Eraldi tähelepanu pööratakse kõikides õppeainetes õpilaste meeskonnatöö oskuste arendamisele. Kui õpetaja on planeerinud õppemeetodina kasutada rühmatööd, siis peale selle läbiviimist järgneb lisaks rühmatöö tulemuste arutelule ka arutelu rühma kui meeskonna toimimise teemal ning tehakse järeldused edaspidiseks.
  - Pädevuse kujunemist toetav tunniväline tegevus: temaatiliste stendide koostamine ja külalisesinejate loengud, osalemine erinevates projektides, sh rahvusvahelistes, kodanikupäeva viktoriin jt võistlused, konkursid, temaatilised klassiõhtud, osavõtt pikapäevarühma tegevusest.
  - Pädevust kujundatakse ainetundide, klassijuhatajatundide, arenguvestluste, ühisürituste, huvitegevuse, õppekäikude, ainenädalate kaudu; traditsiooniliste aktuste kaudu; tervist edendavate ürituste ning kooli kodukorra kaudu; meeskonnatöö oskuste kujundamise kaudu võistlussituatsioonis ja igapäevastes tegevustes.
- 3) **Enesemääratluspädevus** – suutlikkus mõista ja hinnata iseennast, oma nõrku ja tugevaid külgi; analüüsida oma käitumist erinevates olukordades; käituda ohutult ja järgida tervislikke eluviise; lahendada suhtlemisprobleeme.

I kooliaste	<ul style="list-style-type: none"> • suhtub endasse ja teistesse positiivselt, on õppinud läbi eneseanalüüsi ära tundma oma tugevaid ja nõrku külgi; • hoiab puhtust ja korda, hoolitseb oma välimuse ja tervise eest ning tahab olla terve; • oskab ohtlikke olukordi vältida, ohutult liigelda ja ohuolukorras abi kutsuda
II kooliaste	<ul style="list-style-type: none"> • oskab oma tegevust kavandada ja hinnata ning tulemuse saavutamiseks vajalikke tegevusi valida ja rakendada, oma eksimusi näha ja tunnustada ning oma tegevust korrigeerida; • oskab oma arvamust väljendada, põhjendada ja kaitsta, teab oma tugevaid ja nõrku külgi ning püüab selgusele jõuda oma huvides; • väärtustab tervislikke eluviise, on teadlik tervist kahjustavatest mõjuritest ja sõltuvusainete ohtlikkusest
III kooliaste	<ul style="list-style-type: none"> • väärtustab, järgib ja edendab tervislikku eluviisi ning on füüsiliselt aktiivne; • mõtleb süsteemselt, loovalt ja kriitiliselt, on avatud enesearendamisele

Kooli töötajad tähtsustavad oma tegevustes pädevuse kujundamist järgmiselt

- Kõikides õppeainetes kasutatakse kujundava hindamise raames õpilaste enesehindamist, mille käigus õpilased õpivad määratlema enda tugevaid ja nõrku külgi ning kavandama parendustegevusi.

- Kõik õpilaste poolt koostatud kirjalikud tööd peavad sisaldama kirjalikku tagasisidet sooritusel tugevuste ja nõrkuste kohta. Tagasisidet võib saada eelnevalt teadaolevate kindlate kriteeriumide põhjal õpetajalt, kaaslastelt või ka eneseanalüüsi korras.
  - Pädevuse kujunemist toetav tunniväline tegevus: osalemine päästekoolitusel, liiklustunnis, jalgrattakoolitusel, erinevad õpitoad ja õppekäigud, spordi- ja matkapäevad, osalemine erinevates temaatilistes projektides ja huviringides.
- 4) **Õpipädevus** – suutlikkus organiseerida õppekeskkonda individuaalselt ja rühmas ning hankida õppimiseks, hobideks, tervisekäitumiseks ja karjäärivalikuteks vajaminevat teavet; planeerida õppimist ja seda plaani järgida; kasutada õpitud erinevates olukordades ja probleeme lahendades; seostada omandatud teadmisi varem õpituduga; analüüsida oma teadmisi ja oskusi, motiveeritust ja enesekindlust ning selle põhjal edasise õppimise vajadusi.

I kooliaste	<ul style="list-style-type: none"> • tahab õppida, tunneb rõõmu teadasaamisest ja oskamisest, oskab õppida üksi ning koos teistega, paaris ja rühmas, oskab koostada päevakava ja seda järgida; oskab jaotada aega õppimise, harrastustegevuse, koduste kohustuste ning puhkamise vahel; • oskab end häälestada ülesandega toimetulemisele ning oma tegevusi ülesannet täites mõtestada
II kooliaste	<ul style="list-style-type: none"> • oskab keskenduda õppeülesannete täitmisele, oskab suunamise abil kasutada eakohaseid õpivõtteid (sealhulgas paaris- ja rühmatöövõtteid) olenevalt õppeülesande iseärasustest; • oskab oma tegevust kavandada ja hinnata ning tulemuse saavutamiseks vajalikke tegevusi valida ja rakendada, oma eksimusi näha ja tunnistada ning oma tegevust korrigeerida; • oskab mõtestatult kuulata ja lugeda eakohaseid tekste, koostada keeleliselt korrektseid suulisi ja kirjalikke tekste ning mõista suulist kõnet; • oskab leida vastuseid oma küsimustele, hankida erinevatest allikatest vajalikku teavet, seda tõlgendada, kasutada ja edastada; oskab teha vahet faktil ja arvamusel
III kooliaste	<ul style="list-style-type: none"> • on teadmishimuline, oskab õppida ja leida edasiõppimisvõimalusi, kasutades vajaduse korral asjakohast nõu; • suudab end olukorda ja suhtluspartnereid arvestades kõnes ja kirjas selgelt ja asjakohaselt väljendada, mõista ja tõlgendada erinevaid tekste, tunneb ja järgib õigekirjareegleid

Kooli töötajad tähtsustavad oma tegevustes pädevuse kujundamist järgmiselt

- Kõikides õppeainetes keskendutakse ühe olulisema õpipädevuse komponendi, funktsionaalse lugemisoskuse arendamisele. Eelkõige kujundatakse õpilastel oskusi leida informatsiooni teatmeteostest ja internetist. Õpikuid käsitletakse koolis ühe teatmeteose liigina. Järgitakse põhimõtet, et õpitulemuste saavutatuse kontrollimisel võivad õpilased, sõltuvalt õpitulemusest, kasutada vajalikke abimaterjale või vahendeid.

- Õpiraskuste esinemisel pakutakse õpilasele tuge nt ainekonsultatsioonidena ning koostatakse õpilasele individuaalse arengu jälgimise kaart, lähtudes tugi- ja mõjutamismeetmete korrast (vt ÕK punkt 2.11).
  - Pädevuse kujunemist toetav tunniväline tegevus: osalemine aineolümpiaadidel, viktoriinidel, konkurssidel, võistlustel, loov- ja uurimistöode teostamine, osalemine huviringides.
- 5) Suhtluspädevus** – suutlikkus ennast selgelt, asjakohaselt ja viisakalt väljendada nii emakeeles kui ka võõrkeeletes, arvestades olukordi ja mõistes suhtluspartnereid ning suhtlemise turvalisust; ennast esitleda, oma seisukohti esitada ja põhjendada; lugeda ning eristada ja mõista teabe- ja tarbetekste ning ilukirjandust; kirjutada eri liiki tekste, kasutades korrektset viitamist, kohaseid keelevahendeid ja sobivat stiili; väärtustada õigekeelsust ja väljendusrikast keelt ning kokkuleppel põhinevat suhtlemisviisi.

I kooliaste	<ul style="list-style-type: none"> • suudab tekstidest leida ja mõista seal sisalduvat teavet (sealhulgas andmeid, termineid, tegelasi, tegevusi, sündmusi ning nende aega ja kohta) ning seda suuliselt ja kirjalikult esitada; • mõistab ja kasutab õpitavas võõrkeeles igapäevaseid ära õpitud väljendeid ja lihtsamaid fraase
II kooliaste	<ul style="list-style-type: none"> • oskab oma arvamust väljendada, põhjendada ja kaitsta; • oskab mõtestatult kuulata ja lugeda eakohaseid tekste, koostada keeleliselt korrektseid suulisi ja kirjalikke tekste ning mõista suulist kõnet; • tuleb vähemalt ühes võõrkeeles toime igapäevastes suhtlusolukordades, mis nõuavad otsest ja lihtsat infovahetust tuttavatel rutiinsetel teemadel
III kooliaste	<ul style="list-style-type: none"> • suudab end olukorda ja suhtluspartnereid arvestades kõnes ja kirjas selgelt ja asjakohaselt väljendada, mõista ja tõlgendada erinevaid tekste, tunneb ja järgib õigekirjareegleid; • valdab vähemalt üht võõrkeelt tasemel, mis võimaldab igapäevastes olukordades suhelda kirjalikult ja suuliselt ning lugeda ja mõista eakohaseid võõrkeelseid tekste

Kooli töötajad tähtsustavad oma tegevustes pädevuse kujundamist järgmiselt

- Eraldi tähelepanu pööratakse õpilaste esinemisalase pädevuse kujunemisele. Õpilasi juhendatakse ja toetatakse nii, et nad on valmis esinema.
  - Õpilastel kujundatakse oskused anda kaasõpilastele konstruktiivset kirjalikku ja suulist tagasisidet. Tagasiside andmine toimub õpetaja juhendamisel, mille käigus järgitakse konstruktiivse tagasiside andmise reegleid.
- Pädevuse kujunemist toetav tunniväline tegevus: osalemine erinevatel võistlustel ja teemapäevadel, kohtumised külalisesinejatega, kooliaktuste ettevalmistamine ja läbiviimine, loov- ja uurimistöode kaitsmine.
- 6) Matemaatika-, loodusteaduste ja tehnoloogiaalane pädevus** – suutlikkus kasutada matemaatikale omast keelt, sümboliteid, meetodeid koolis ja igapäevaelus; suutlikkus kirjeldada ümbritsevat maailma loodusteaduslike mudelite ja mõõtmisvahendite abil ning teha

tõendus põhiseid otsuseid; mõista loodusteaduste ja tehnoloogia olulisust ja piiranguid; kasutada uusi tehnoloogiaid eesmärgipäraselt.

I kooliaste	<ul style="list-style-type: none"> • arvutab ning oskab kasutada mõõtmiseks sobivaid abivahendeid ja mõõtühikuid erinevates eluvaldkondades eakohaseid ülesandeid lahendades; • oskab sihipäraselt vaadelda, erinevusi ja sarnasusi märgata ning kirjeldada; oskab esemeid ja nähtusi võrrelda, ühe-kahe tunnuse alusel rühmitada ning lihtsat plaani, tabelit, diagrammi ja kaarti lugeda; • oskab kasutada lihtsamaid arvutiprogramme ning kodus ja koolis kasutatavaid tehnilisi seadmeid
II kooliaste	<ul style="list-style-type: none"> • on kindlalt omandanud arvutus- ja mõõtmisoscuse ning tunneb ja oskab juhendamise abil kasutada loogikareegleid ülesannete lahendamisel erinevates eluvaldkondades; • oskab esitada loodusteaduslikke küsimusi ja hankida loodusteaduslikku teavet; • oskab sihipäraselt ja turvaliselt kasutada arvutit, interneti suhtlusvahendina ning oskab arvutiga vormistada tekste
III kooliaste	<ul style="list-style-type: none"> • suudab lahendada igapäevaelu erinevates valdkondades tekkivaid küsimusi, mis nõuavad matemaatiliste mõttemetodite (loogika ja ruumilise mõtlemise) ning esitusviiside (valemite, mudelite, skeemide, graafikute) kasutamist; • oskab esitada loodusteaduslikke küsimusi, nende üle arutleda, esitada teaduslikke seisukohti ja teha tõendusmaterjali põhjal järeldusi; • suudab tehnikamaailmas toime tulla ning tehnikat erinevates olukordades eesmärgipäraselt ja võimalikult riskita kasutada

Kooli töötajad tähtsustavad oma tegevustes pädevuse kujundamist järgmiselt

- Kõikides ainetes pööratakse tähelepanu matemaatiliste esitusviiside (nt diagrammid) kasutamisele, eraldi pööravad kõik õpetajad tähelepanu oma ainek ja õpilaste vanusest tulenevalt statistiliste andmetöötluse erinevatele meetoditele.
  - Kõikides ainetes pööratakse tähelepanu õppeaines sisemiste seoste nägemisele ja esiletoomisele, selleks kasutavad õpetajad mõistekaardi meetodit.
Pädevuse kujunemist toetav tunniväline tegevus: osalemine robotikaringi töös, matemaatikavõistlustel ja loodusprojektides, erinevatest netikeskkondadest info otsimine, digiõppevahendite kasutamine tunnis ja loovtöodes.
- 7) **Ettevõtlikkuspädevus** – suutlikkus ideid luua ja ellu viia, kasutades omandatud teadmisi ja oskusi erinevates elu- ja tegevusvaldkondades; näha probleeme ja neis peituvaid võimalusi, aidata kaasa probleemide lahendamisele; seada eesmärgid, koostada plaane, neid tutvustada ja ellu viia; korraldada ühistegevusi ja neist osa võtta, näidata algatusvõimet ja vastutada tulemuste

eest; reageerida loovalt, uuendusmeelselt ja paindlikult muutustele; võtta arukaid riske; rakendada finantskirjaoskust.

I kooliaste	<ul style="list-style-type: none"> oskab koostada päevakava ja seda järgida; oskab jaotada aega õppimise, harrastustegevuse, koduste kohustuste ning puhkamise vahel; oskab end häälestada ülesandega toimetulemisele ning oma tegevusi ülesannet täites mõtestada; teab, kelle poole erinevate probleemidega pöörduda, ning on valmis seda tegema
II kooliaste	<ul style="list-style-type: none"> oskab oma tegevust kavandada ja hinnata ning tulemuse saavutamiseks vajalikke tegevusi valida ja rakendada, oma eksimusi näha ja tunnistada ning oma tegevust korrigeerida; oskab ennast säästa, on leidnud endale sobiva harrastuse ning omab üldist ettekujutust töömaailmast; väärtustab osalemist projektitöodes ja uurivas õppes, kasutab saadud oskusi ja kogemusi, oskab teha koostööd, täidab rühmas erinevaid rolle
III kooliaste	<ul style="list-style-type: none"> on ettevõtlik, usub iseendasse, kujundab oma ideaale, seab endale eesmärged arvestades oma individuaalsust ja tegutseb nende nimel, juhib ja korrigeerib oma käitumist ning vastutab oma tegude eest; mõtleb süsteemselt, loovalt ja kriitiliselt, on avatud enesearendamisele

Kooli töötajad tähtsustavad oma tegevustes pädevuse kujundamist järgmiselt

- Tundides kasutatakse kogemusõppel põhinevaid aktiivõppe meetodeid, mis võimaldavad simuleeritud olukordades ennast proovile panna ja õpitud teadmisi ja oskusi rakendada.
- Õppeprotsessis kavandatakse nii ühe aine piires kui ka õppeainete vahel projektipõhiseid õppetegevusi, kus õpilased peavad meeskonnana saavutama tulemused.
- Tunnivälised üritused kavandatakse projektipõhisena, kuhu kaastakse õpilased ning järgitakse kõiki projektijuhtimise reegleid.

Pädevuse kujunemist toetav tunniväline tegevus: õppekäigud, erinevate kooliürituste organiseerimine ja neist osavõtt, koolisisesed laadad, heategevusüritused, karjääriõppe raames koostöö erinevate organisatsioonidega.

- 8) Digipädevus** – suutlikkus kasutada uuenevat digitehnoloogiat toimetulekuks kiiresti muutuvast ühiskonnast nii õppimisel, kodanikuna tegutsedes kui ka kogukonnades suheldes; leida ja säilitada digivahendite abil infot ning hinnata selle asjakohasust ja usaldusväärsust; osaleda digitaalses sisuloomes, sh tekstide, piltide, multimeediumide loomisel ja kasutamisel; kasutada probleemilahenduseks sobivaid digivahendeid ja võtteid, suhelda ja teha koostööd erinevates digikeskkondades; olla teadlik digikeskkonna ohtudest ning osata kaitsta oma privaatsust, isikuandmeid ja digitaalset identiteeti; järgida digikeskkonnas samu moraali- ja väärtuspõhimõtteid nagu igapäevaelus.

I kooliastme	<ul style="list-style-type: none"> oskab kasutada lihtsamaid arvutiprogramme ning kodus ja koolis kasutatavaid tehnilisi seadmeid
II kooliastme	<ul style="list-style-type: none"> oskab kasutada arvutit ja internetti suhtlusvahendina ning oskab arvutiga vormistada tekste; oskab leida vastuseid oma küsimustele, hankida erinevatest allikatest vajalikku teavet, seda tõlgendada, kasutada ja edastada; oskab teha vahet faktil ja arvamusel.
III kooliastme	<ul style="list-style-type: none"> suudab tehnikamaailmas toime tulla ning tehnikat eesmärgipäraselt ja võimalikult riskita kasutada.

Kooli töötajad tähtsustavad oma tegevustes pädevuse kujundamist järgmiselt

- IKT õpetus ja digipädevuste kujundamine toimub informaatikatundides ja kõikides õppeainetes lõimituna õpetajate ühistööna.

2.4.3. Üldpädevused põhikooli lihtsustatud riiklikust õppekavast (LÕK lisa 1 punkt 1.2. lõige 4):

- Lihtsustatud õppes käsitatakse pädevust kui võimetekohaste teadmiste, oskuste ja hoiakute kogumit, mis tagab suutlikkuse teatud tegevusalal või -valdkonnas loovalt, ettevõtlikult ja paindlikult toimida.
- Lihtsustatud õppes eristatakse üldpädevusi ja arenguperioodidel taotletavaid pädevusi. Pädevuste kujundamist kirjeldatakse kooli õppekavas.
- Üldpädevused kujunevad kõigi õppeainete kaudu ning tunni- ja koolivälises tegevuses. Üldpädevuste kujunemist jälgivad ja suunavad õpetajad ning tugispetsialistid omavahelises koostöös ning kooli ja kodu koostöös.
- Lihtsustatud õppes taotletavad üldpädevused on kohandatud lähtuvalt riikliku õppekava § 4 punktist 4.

Õpilastel kujundatavad üldpädevused on:

1.	kultuuri- ja väärtuspädevus	<ul style="list-style-type: none"> tunnetab end oma rahvuse liikmena ja Eesti kodanikuna, väärtustab maailma eri rahvaste ja kultuuride mitmekesisust, suhtub teistest rahvastest inimestesse eelarvamuste vabalt ja lugupidavalt, tunneb ja austab oma keelt ja kultuuri ning väärtustab eesti keele ja kultuuri säilimist ja arengut; tunneb ja järgib üldtunnustatud väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid, ei jää ükskõikseks, kui neid eiratakse, ning sekkub vajaduse korral omavõimaluste piires;
2.	sotsiaalne ja kodanikupädevus	<ul style="list-style-type: none"> on aktiivne ja vastutustundlik kodanik, kes on huvitatud oma kooli, kodukoha ja riigi demokraatlikust arengust; teab oma peamisi õigusi ja kohustusi, oskab nende eest seista, arvestab rühma huvisid ja isiklikku huvi; järgib vastutustundlikult ühiselu reegleid, konflikte lahendades arvestab seadusi ning moraalinorme;
3.	enesemääratluspädevus	<ul style="list-style-type: none"> mõistab ja väärtustab iseennast ja enda arengut, hindab adekvaatselt oma võimeid ja toimetulekut igapäevaelus, juhib oma käitumist erinevates olukordades; väärtustab tervislikku eluviisi, on füüsiliselt aktiivne;
4.	õpipädevus	<ul style="list-style-type: none"> õpib vastavalt oma võimetele, planeerib õppimist, sh enesekontrolli, järgib kavandatud; täidab korrektselt jõukohaseid ülesandeid individuaalselt ja rühmas, kasutab sobivaid teabevahendeid; on avatud uutele teadmistele ja oskustele;
5.	suhtluspädevus	<ul style="list-style-type: none"> suhtleb olukorda ja suhtlemispartnereid arvestades, esitab oma soove, selgitab oma seisukohti, osaleb arutelus; loeb, mõistab, kirjutab ja loob tekste iseseisvaks toimetulekuks vajalikul tasemel, kasutab teabevahendeid; mõistab ja kasutab võõrkeeles lihtsamaid igapäevaseid väljendeid ning fraase, tuginedes vajaduse korral abivahenditele;

6.	matemaatika-, loodusteaduste- ja tehnoloogiaalane pädevus	<ul style="list-style-type: none"> lahendab elulisi probleemsituatsioone, kasutades omandatud matemaatilisi, loodusteaduslikke ja/või tehnoloogiaalaseid teadmisi-oskusi ning (abi)vahendeid; mõistab inimese ja keskkonna vahelisi seoseid, suhtub elukeskkonda vastutustundlikult ja hoolivalt, elab ning tegutseb loodust ja keskkonda säästvalt;
7.	ettevõtlikkuspädevus	<ul style="list-style-type: none"> on tegutsemisaldis, väärtustab praktilist tööd ja on valmis kutse- ja elukestvaks õppeks; hindab adekvaatselt oma võimeid; püstitab ja täidab endale seatud eesmärgid ning võtab vastutuse oma tegude eest;
8.	digipädevus	<ul style="list-style-type: none"> orienteerub ja tegutseb infotehnoloogilises maailmas eesmärgipäraselt ja turvaliselt. otsib ja kasutab infot, tunneb lihtsamaid programme ja keskkondi; järgib digikeskkonnas üldkehtivaid moraali- ja väärtuspõhimõtteid.

2.5. Õppekava läbivate teemade käsitlemise põhimõtted PRÕK § 24 lõige 6 punkt 1

2.5.1 Läbivate teemade olemus

Läbivad teemad on üld- ja valdkonnapädevuste, õppeainete ja ainevaldkondade lõimingu vahendiks ning neid arvestatakse koolikeskkonna kujundamisel. Läbivad teemad on aineülesed ja käsitlevad ühiskonnas tähtsustatud valdkondi ning võimaldavad luua ettekujutuse ühiskonna kui terviku arengust, toetades õpilase suutlikkust oma teadmisi erinevates olukordades rakendada.

Läbivate teemade õpetus realiseerub kogu koolipere ühise toimimise kaudu, põhinedes lõimikul ja keskkonna korraldusel.

Läbivate teemade õpe realiseerub:

- 1) õppekeskkonna korralduses – kooli vaimse, sotsiaalse ja füüsilise õppekeskkonna kujundamisel arvestame läbivate teemade sisu ja eesmärgid;
- 2) aineõppes – läbivatest teemadest lähtudes toovad õpetajad aineõppesse sobivad teemakäsitlused, näited ja meetodid, viivad läbi aineüleseid, klasside vahelisi ja ülekoolilisi projekte;
- 3) valikainete valikul – valikained toetavad läbivate teemade taotlusi;
- 4) läbivatest teemadest lähtuvas või õppeaineid lõimivas loovtöös – õpilased võivad läbivast teemast lähtuda selle loovtöö valikul, mida tehakse kas iseseisvalt või rühmatööna;
- 5) klassivälises õppetegevuses ja huviringide tegevuses ning osaledes maakondlikes, üle-eestilistes ja rahvusvahelistes projektides.

2.5.2 Õpetuses ja kasvatuses käsitletavad läbivad teemad ja tegevused

- **Elukestev õpe ja karjääri planeerimine** – taotletakse õpilase kujunemist isiksuseks, kes on valmis õppima kogu elu, täitma erinevaid rolle muutuvast õpi-, elu- ja töökeskkonnas ning kujundama oma elu teadlike otsuste kaudu, sealhulgas tegema sobivaid haridus- ja tööalaseid valikuid.

- **Teema realiseerimiseks suunatakse õpilast:**

- 1) teadvustama oma huve, võimeid ja oskusi, mis aitavad kaasa adekvaatse enesehinnangu kujunemisele ning kutseplaanide konkreetsemaks muutumisele;
- 2) arendama oma õpioskusi, suhtlemisoskusi, koostöö- ja otsustamisioskusi ning teabega ümberkäimise oskusi;
- 3) arendama oskust seada endale eesmärgid ning tegutseda neid ellu viies süsteemselt;
- 4) kujundama valmisolekut elukestvalt õppida ja kutseotsuseid teha ning tundma haridus- ja koolitusvõimalusi;
- 5) tutvuma erinevate ametite ja elukutsetega, nende arenguga minevikus ja tulevikus, tundma õppima töösuhteid reguleerivaid õigusakte ning kodukoha majanduskeskkonda.

I kooliastmes	Õpilasel aidatakse kujundada positiivset hoiakut õppimisse ning toetatakse esmaste õpioskuste omandamist. Mänguliste tegevuste abil aidatakse kujundada ning õppida tundma ennast ja lähiümbruse töömaailma, tuginedes õpilase kogemustele igapäevaelust. Õpilasele tutvustatakse erinevaid tegevusalasid ja ameteid, nende olulisust ning omavahelisi seoseid.
II kooliastmes	Keskendutakse õpilase sotsiaalsetele ja toimetulekuoskustele, oma huvide ja võimete tundmaõppimisele ning arendamisele. Eesmärk on aidata õpilasel kujundada põhilisi õpioskusi, empaatiavõimet ning suhtlemis- ja enesekontrollioskusi. Õpilasele tutvustatakse erinevaid elukutseid ja töid ning nende seost inimeste individuaalsete eelduste ja huvidega.
III kooliastmes	Keskendutakse õpilase võimete, huvide, vajaduste ja hoiakute teadvustamisele, õpioskuste arendamisele ning esmaste kutsevalikutega seostamisele. Õpilasi juhatakse mõtlema oma võimalikele tulevastele tegevusvaldkondadele ning arutlema, millise eeldused ja võimalused on neil olemas, et oma soove ellu viia. Õpilasi teavitatakse erinevatest tööharjutamise võimalustest ning julgustatakse neid kasutama. Õpilasele vahendatakse teavet edasiõppimisvõimaluste kohta ning luuakse võimalus saada kutsenõustamist.

- **Keskkond ja jätkusuutlik areng** – taotletakse õpilase kujunemist sotsiaalselt aktiivseks, vastutustundlikuks ja keskkonnateadlikuks inimeseks, kes hoiab ja kaitseb keskkonda ning väärtustades jätkusuutlikkust, on valmis leidma lahendusi keskkonna- ja inimarengu küsimustele.

- **Teema realiseerimiseks suunatakse õpilast:**

- 1) aru saada loodusest kui tervikust, inimese ja teda ümbritseva keskkonna vastastikustest seostest ning inimese sõltuvusest loodusressurssidest;

- 2) aru saama inimkonna kultuurilise, sotsiaalse, majandusliku, tehnoloogilise ja inimarengu erinevate tunnuste vastastikusest seotusest ning inimtegevusega kaasnevatest mõjudest;
- 3) väärtustama bioloogilist (sealhulgas maastikulist) ja kultuurilist mitmekesisust ning ökoloogilist jätkusuutlikkust;
- 4) arutlema keskkonnaprobleemide üle nii kodukoha, ühiskonna kui ka üleilmsel tasandil, kujundama isiklikke keskkonnaalaseid seisukohti ning pakkuma lahendusi keskkonnaprobleemidele;
- 5) võtma vastutust jätkusuutliku arengu eest, kasutama loodussäästlikke ja jätkusuutlikku arengut toetavaid tegutsemisviise; hindama ning vajaduse korral muutma oma tarbimisvalikuid ja eluviisi.

I kooliastmes	Tuginetakse õpilase kogemustele, igapäevaelu nähtustele ning looduse vahetule kogemisele. Toetatakse õpilase keskkonnataju kujunemist, pööratakse tähelepanu kodu- ja kooliümbruse keskkonnaküsimustele ning tegutsemisviisidele, mille abil on keskkonnaprobleeme võimalik praktiliselt ära hoida ja lahendada.
II kooliastmes	Keskendutakse peamiselt koduümbruse ja Eesti keskkonnaprobleemide käsitlemisele. Arendatakse tahet osaleda keskkonnaprobleemide ärahoidmises ja lahendamises ning kujundatakse keskkonnaalast otsustamisoskust. Arendatakse säästvat suhtumist ümbritsevasse ja elukeskkonna väärtustamist, õpitakse teadvustama end tarbijana ning toimima keskkonda hoidvalt.
III kooliastmes	Keskendutakse peamiselt koduümbruse ja Eesti keskkonnaprobleemide käsitlemisele. Arendatakse tahet osaleda keskkonnaprobleemide ärahoidmises ja lahendamises ning kujundatakse keskkonnaalast otsustamisoskust. Arendatakse säästvat suhtumist ümbritsevasse ja elukeskkonna väärtustamist, õpitakse teadvustama end tarbijana ning toimima keskkonda hoidvalt.

- ***Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus*** – taotletakse õpilase kujunemist aktiivseks ning vastutustundlikuks kogukonna- ja ühiskonnaliikmeks, kes mõistab ühiskonna toimimise põhimõtteid ja mehhanisme ning kodanikualgatuse tähtsust, tunneb end ühiskonnaliikmena ning toetub oma tegevuses riigi kultuurilistele traditsioonidele ja arengusuundadele.
- ***Teema realiseerimiseks suunatakse õpilast:***
  - 1) väärtustama ühiselu demokraatlikku korraldamist, koostööd, kodanikualgatus ja vabatahtlikkusel põhinevat tegutsemist ning konfliktide rahumeelset ja vägivallatut lahendamist;
  - 2) olema algatusvõimeline ja ettevõtlik, kujundama isiklikke seisukohti ning neid väljendama;

- 3) tundma õppima ja kaitsma enda ja teiste õigusi ning mõistma nendega kaasnevat vastutust ja kohustusi; d) mõistma avaliku, ettevõtlus- ja mittetulundussektori seoseid ning toimimist;
- 4) mõistma enda kui üksikisiku rolli ühiskonnas ning omandama oskusi osaleda otsustamisprotsessides;
- 5) mõistma ettevõtluse rolli ühiskonnas ning suhtuma positiivselt ettevõtlusse ja selles osalemisse.

I kooliastmes	Luuakse võimalused koostöö ja ühiste otsuste tegemise kogemuste saamiseks õpilaste vabatahtliku tegevuse kaudu, nt talgutöö, ühisürituste korraldamine vms. Õpilastele tutvustatakse kodukandi ettevõtteid, noorteühinguid ja teisi vabatahtlikke organisatsioone või huvirühmi, kes korraldavad kogukonnas üldkasulikke tegevusi, milles õpilased saavad osaleda.
II kooliastmes	Toetatakse õpilase initsiatiivi ning pakutakse võimalusi ja abi ühisalgatusteks. Õpilasi innustatakse iseseisvalt tegutsema ühise eesmärgi nimel ning võtma sellega kaasnevat vastutust ja kohustusi. Õpilasi suunatakse leidma jõukohastele probleemidele loomingulisi lahendusi ning aidatakse neil kogeda koos tegutsemise kasulikkust ja vajalikkust.
III kooliastmes	Keskendutakse ühiskonna eri sektorite (avaliku, tulundus- ja mittetulundussektori) toimimisele ning nende seostele. Tähtsal kohal on riigi demokraatliku valitsemise korraldus ning üksikisiku või huvirühma osalemis- ja mõjutamisvõimalused kohaliku ja ühiskonna tasandi otsuste tegemisel. Kodanikualgatuse ning vabatahtlikuna tegutsemise mõistmiseks ja motiveerimiseks ning ettevõtlikkuse arendamiseks tutvustatakse õpilasele võimalusi osaleda tegevustes paikkonna hüvanguks ning teda julgustatakse neis tegevustes osalema.

- ***Kultuuriline identiteet*** – taotletakse õpilase kujunemist kultuuriteadlikuks inimeseks, kes mõistab kultuuri osa inimeste mõtte- ja käitumislaadi kujundajana ning kultuuride muutumist ajaloo vältel, kellel on ettekujutus kultuuride mitmekesisusest ja kultuuriga määratud elupraktikate eripärast ning kes väärtustab omakultuuri ja kultuurilist mitmekesisust ning on kultuuriliselt salliv ja koostööaldis.
- **Teema realiseerimiseks suunatakse õpilast:**
  - 1) mõistma ennast kultuuri kandjana, edasiviijana ja kultuuride vahendajana;
  - 2) mõistma kultuuridevahelise suhtlemise ja koostöö tähtsust ühiskonna jätkusuutlikkuse kujundajana;
  - 3) olema salliv ja suhtuma lugupidavalt teiste kultuuride esindajatesse ning nende tavadesse ja loomingsusse, taunima diskrimineerimist;
  - 4) tundma õppima ning väärtustama oma ja teiste kultuuride pärandit ja eripära, toetudes ühelt poolt erinevates õppeainetes õpitule ning seda üldistades, teiselt poolt ka omaalgatuslikult loetule, nähtule ja kogetule;
  - 5) teadvustama ning tundma õppima mineviku ja nüüdisaja ühiskondade kultuurilist mitmekesisust;

- 6) omandama teadmisi kultuuride (sealhulgas eesti rahvuskultuuri) kujunemise ja vastastikku rikastavate mõjutuste kohta.

I kooliastmes	Toetatakse õpilaste võimalust osaleda oma kultuurikeskkonna tavades ja kogeda sellega seonduvaid emotsioone. Õpilasel aidatakse jõuda mõistmiseni, et teatud tavad ja kombed on omased teatud kultuurile. Kujundatakse meie kultuuriruumis üldiselt tunnustatud käitumisharjumusi, toetatakse uudishimu ja positiivset suhtumist uue ja erineva suhtes. Õpilaste erinevaid kogemusi kokku viies saavutatakse üldpilt oma kultuurist ja selle kokkupuudetest teiste kultuuridega.
II kooliastmes	Kujundatakse positiivseid hoiakuid erinevate kultuuride ja inimeste suhtes ning välditakse eelarvamusliku suhtumise kujunemist. Õpitakse respektierima erisusi ja hindama neid kui kultuurilist mitmekesisust ning kultuuride vastastikuse rikastamise vahendit. Leitakse võimalusi, kus õppija saab rakendada oma teadmisi ja oskusi omakultuuri tutvustamiseks näiteks koolide ja rahvusvaheliste projektide kaudu.
III kooliastmes	Õpilasel aidatakse mõista, et omaenda tugev kultuuriline identiteet toetab teda teistes kultuurides orienteerumisel. Õpilasele pakutakse erinevaid võimalusi omandada kogemusi ning süvendada teadmisi teistest kultuuridest, saada elamusi erinevatest kunsti- ja kultuurivaldkondadest, sealhulgas võimalust kaasa lüüa kohalike kultuurisündmuste ettevalmistamises ja läbiviimises.

- **Teabekeskond ja meediakasutus** – taotletakse õpilase kujunemist teadlikuks ja analüüsivaks inimeseks, kes tajub ja teadvustab adekvaatselt ümbritsevat teabekeskonda, suudab meediamailma sisu ja allikaid kriitiliselt analüüsida ja kasutada, tunnustab autorlust, oskab luua kvaliteetset meediasisu, arvestades oma eesmärke ja ühiskonnas omaksvõetud suhtlemise norme, ning toimib turvaliselt ja vastutab oma käitumise eest end ümbritsevas teabekeskonnas.

Teema realiseerimiseks suunatakse õpilast:

- 1) mõistma vahetu ja vahendatu sarnasusi ning erinevusi;
- 2) valima sobivat suhtlusregistrit ning sidekanalit olenevalt olukorrast ja vajadusest;
- 3) määrama oma teabevajadusi ja leidma sobivat teavet;
- 4) kujundama tõhusaid teabeotsingumeetodeid, mis hõlmavad erinevaid teavikuid ja teabekeskondi;
- 5) arendama kriitilise tebeanalüüsi oskust.

I kooliastmes	Keskmes on õpilase igapäevane teabekeskond. Õpetaja abil ja kaaslaste toel harjutakse kirjeldama oma tegevust teabekeskonnas. Õpilane õpib mõistma temale suunatud teadete suhtluseesmärke ning eristama olulisi teateid ebaolulistest. Õpilane harjub mõistma, millised seaduspärasused kehtivad privaatses ja millised avalikus ruumis, sealhulgas internetis.
---------------	--

	Õpilase eakohast meediakasutust arvestades pööratakse rohkem tähelepanu visuaalsele meediale ning visuaalse teksti analüüsile.
II kooliastmes	Keskmes on avalikus ja privaatses ruumis toimimise seaduspärasused ning põhiliste kommunikatsiooniformaatide tundmaõppimine. Õpilane harjub internetis liikudes eristama avalikku ja isiklikku sfääri ning valima selle põhjal õiget suhtlusviisi. Harjutakse lugema ja kuulama uudist kui üht ajakirjanduse põhilist tekstiliiki, hindama selle kvaliteeti ning tuvastama uudises puuduvat teavet.
III kooliastmes	Õpitakse mõistma ja analüüsima meedia rolle ühiskonnas, sh majanduselusel, kasutama meediat teabeallikana. Oluline on teabe usaldusväarsuse kriitiline hindamine, kuna õpilane hakkab leitud teavet järjest rohkem kasutama isiklike otsuste tegemiseks (nt õppimisvõimalusi valides). Õpilasel aidatakse mõista internetis leiduvaid võimalusi ja ohte ning ennast ja oma privaatsust kaitsta; iseseisev teabeotsing muutub õpilasele harjumuspäraseks. Luuakse võimalused analüüsida meediaga seotud problemaatilisi olukordi (eraellu sekkumine, väärteabe edastamine, huvide kahjustamine, kallutatud teabe edastamine vms).

- **Tehnoloogia ja innovatsioon** – taotletakse õpilase kujunemist uuendusaltiks ja nüüdisaegseid tehnoloogiaid eesmärgipäraselt kasutada oskavaks inimeseks, kes tuleb toime kiiresti muutuvus tehnoloogilises elu-, õpi- ja töökeskkonnas;

Teema realiseerimiseks suunatakse õpilast:

- 1) omandama teadmisi tehnoloogiate toimimise ja arengusuundade kohta erinevates eluvaldkondades;
- 2) mõistma tehnoloogiliste uuenduste mõju inimeste töö- ja eluviisile, elukvaliteedile ning keskkonnale nii tänapäeval kui ka minevikus;
- 3) aru saama tehnoloogiliste, majanduslike, sotsiaalsete ja kultuuriliste uuenduste vastastikustest mõjudest ning omavahelisest seotusest;
- 4) mõistma ja kriitiliselt hindama tehnoloogilise arengu positiivseid ja negatiivseid mõjusid ning kujundama kaalutletud seisukohti tehnoloogia arengu ja selle kasutamise seotud eetilistes küsimustes;
- 5) kasutama info- ja kommunikatsioonitehnoloogiat eluliste probleemide lahendamiseks ning oma õppimise ja töö tõhustamiseks;
- 6) arendama loovust, koostööoskusi ja algatusvõimet uuenduslike ideede rakendamisel erinevates projektides.

I kooliastmes	Õpitakse tundma infotehnoloogia kasutamise põhivõtteid, vormistades arvutiga loovtöid. Kasutatakse eelkõige frontaalset õpetamismeetodit ning mängulisi arvutiprogramme. Tehnoloogia rakendamise võimalusi mitmekesistatakse foto või video tegemise ning mudelite ja makettide meisterdamise lõimimisega õppetegevusse.
II kooliastmes	Teostatakse kooli ja õppetööga seonduvaid praktilisi ülesandeid, mis eeldavad tehnoloogia rakendamist erinevates ainetundides või

	huvitegevuses. Arvutipõhises õppes kasutatakse rühmatööd ja aktiivõppemeetodeid.
III kooliastmes	Kujundatakse IKT rakendamise pädevusi igapäevaelus ja õpingutes. Ainetundidesse lõimitakse kaasaegseid IKT vahendeid, meetodeid ja töövõtteid.

- **Tervis ja ohutus** –taotletakse õpilase kujunemist vaimselt, emotsionaalselt, sotsiaalselt ja füüsiliselt terveks ühiskonnaliikmeks, kes on võimeline järgima tervislikku eluviisi, käituma turvaliselt ning kaasa aitama tervist edendava turvalise keskkonna kujundamisele.

Teema realiseerimiseks suunatakse õpilast:

a) tervise valdkonnas:

- 1) terviseteadlikkuse arenemisele, sealhulgas oma tervise ja turvalise käitumise väärtustamisele;
- 2) kasutama oma teadmisi, enesega toimetuleku oskusi ning üldisi sotsiaalseid oskusi enda ja teiste turvalisuse, sealhulgas turvalise koolikeskkonna kujundamiseks;
- 3) teadvustama oma otsuste ja käitumise ning selle tagajärgede seost tervise ja turvalisusega;
- 4) leidma ning kasutama usaldusväärset tervise teavet ja abiteenuseid;
- 5) teadvustama keskkonna mõju oma tervisele;

b) ohutuse valdkonnas:

- 1) tundma eri liiki ohuallikate ja ohtlike olukordade olemust ning nende võimalikku tekkemehhanismi;
- 2) vältima ohuolukordadesse sattumist;
- 3) kujundama turvalisele kooli- ja kodukeskkonnale ning liiklusohutusele suunatud hoiakuid ja käitumist;
- 4) omandama teadmisi ning oskusi ohu- ja kriisiolukordades tõhusalt käituda;
- 5) kujundama õiget liikluskäitumist, harjuma järgima liikluses kehtivaid norme ning arvestama kaasliiklejaid;
- 6) tundma õppima ja väärtustama liikluse ning ohutuse reeglitest tulenevaid õigusi, kohustusi ja vastutust.

I kooliastmes	Keskmes on tervislike ja ohutute käitumisviiside kujundamine. Omandatakse eakohased teadmised ja oskused seonduvalt tervise füüsilise, vaimse, emotsionaalse ja sotsiaalse aspektiga ning kujuneb tervist väärtustav hoiak. Õpilast suunatakse mõistma ohu olemust ja selle tekkepõhjusti oma igapäevases keskkonnas ning omandama ohutult ja turvaliselt käitumise oskusi. Õppemeetoditest on rõhk jutustustel, aruteludel, rühmatöödel, esitlustel, rollimängudel ja käitumise modelleerimisel.
II kooliastmes	Pööratakse tähelepanu väärtushinnangute kujundamisele, õpetuse elulähedusele ja levinuma riskikäitumise ärahoidmisele (käitumine, millega kaasnevad nt vigastused, ohu tekkimine, alkoholi jt uimastite kuritarvitamine, suitsetamine, seksuaalne riskikäitumine, ebatervislik

	toitumine, vähene kehaline aktiivsus ja kehaline ülekoormus). Kasutatakse aktiivõppemeetodeid, arutelu, rühmatööd, rollimänge ja esitlusi. Ainetunde rikastavad noortelt noortele metoodikal põhinevad tunnivälised projektid.
III kooliastmes	Kujundatakse tervist ja ohutust väärtustavaid hoiakuid ning arendatakse tervisliku ja ohutu käitumise oskusi. Kasutatakse aktiivõppemeetodeid, diskussiooni, juhtumianalüüsi, rühmatööd, uurimisprojekte ja rollimänge. Korraldatakse klassiväliseid ennetusprogramme ning õpilasi kaasatakse tervist edendavatesse ja ümbritseva turvalisust suurendavatesse tegevustesse.

- **Väärtused ja kõlblus** – taotletakse õpilase kujunemist kõlbliselt arenenud inimeseks, kes tunneb ühiskonnas üldtunnustatud väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid, järgib neid koolis ja väljaspool kooli, ei jää ükskõikseks, kui neid eiratakse, ning sekkub vajaduse korral oma võimaluste piires.

Teema realiseerimiseks suunatakse õpilast:

- 1) tunnustama väärtusi, kõlblisi norme ja viisakusreegleid;
- 2) analüüsima süstemaatiliselt kõlblisi norme ja väärtusi;
- 3) arutlema üldtunnustatud eetiliste printsiipide üle ja neid omaks võtma;
- 4) juhinduma oma käitumises neist põhimõtetest ning hindama iseenda ja kaasinimeste käitumist nende alusel;
- 5) osalema kollektiivi (klassi, kooli, huviringi jm) eetikakoodeksi ja käitumisreeglite väljatöötamises ning neid järgima;
- 6) reflekteerima nii iseenda kui ka kaasinimeste käitumis põhimõtteid, kasutades kõlbliste konfliktide lahendamise ning vastutustundlike valikute tegemise oskusi.

I kooliastmes	Rõhk on iseenda tundmaõppimisel, heade kommete omandamisel ja sellise klassikollektiivi kujundamisel, kus peetakse oluliseks õiglust, ausust, hoolivust, sallivust, inimväärikust, lugupidamist enda ja teiste vastu, lubaduste pidamist ning demokraatlikku osalemist ja rahvuslikkust. Õppemeetoditest on esikohal töö jutustustega, rollimängud, arutelud ja õpetaja selgitused, mille vältel õpitakse oma kogemusi teadvustama ning oma tegutsemist jälgima ja reflekteerima.
II kooliastmes	Teadvustatakse ja mõtestatakse kõlblisi norme ning kujundatakse sallivust ja lugupidamist erinevate inimeste vastu. Erinevaid vaatenurki pakkuva käsitluse kaudu taotletakse õpilase isiklike seisukohtade kujunemist humanistlike kõlbliste normide taustal. Õpilase mõttearendustesse suhtutakse paindlikult, jättes õpilasele võimaluse säilitada oma arvamus. Õppemeetoditest on kesksel kohal lugude analüüs, aktiivõppemeetodid, rühmatöö, konfliktsete juhtumite arutelu ning rollimängud. Õppevara kaudu tutvustatakse õpilasele positiivseid kõlblisi eeskujusid ja ideaale. Igapäevases koolielus pakutakse võimalusi rakendada omandatud teadmisi.

III kooliastmes	Tõstetakse selgemalt esile väärtushinnangute ja kõlbeliste normide ühiskondliku ning ajaloolis-kultuuriline mõõde. Erinevate maailmavaadete ja religioonide tutvustamisega (ajaloos ning tänapäeval) toetatakse sallivuse ja lugupidava suhtumise ning maailmavaatelistes küsimustes orienteerumise oskuste kujunemist. Eri allikatest teabe kogumisega, erinevates õppeainetes käsitletu ning kogemuste põhjal juhitakse õpilasi arutlema väärtuste ja kõlbelisuse teemade üle, võrdlema erinevaid seisukohti ja põhjendama oma seisukohti, pidades silmas eelarvamusteta, taktitundelist, avatud ja lugupidavat suhtumist erinevatesse arusaamadesse. Tehakse uurimisprojekte, mis võimaldavad käsitleda küsimusi sügavamalt ja mitmekülgselt.
-----------------	--

2.6. Õppekorraldus ja õppe korraldamise viisid PRÕK § 24 lõige 6 punkt 2; PRÕK § 15 lõige 1, 2; LÕK lisa 1 punkt 3.2.

2.6.1 Õppekorralduse üldpõhimõtted

- Õpingute alusdokumendiks on kooli õppekava.
- Õppeaasta algus, lõpp, koolivaheajad ning eksamite periood ja ajad on määratud kindlaks EV õigusaktidega.
- Õppeaasta kestab 1. septembrist järgmise aasta 31. augustini.
- Õppeaasta koosneb 35 nädalast ning jaguneb viieks õppeperioodiks.
- Õppeaasta pikkuseks on vähemalt 175 õppepäeva.
- Kooliaasta algab üldjuhul 1. septembril.
- Kooli kodukorras on määratletud õpest puudumise ja teatamise kord.
- Õppepäev on kalendripäev, mil õpilane päevakava alusel osaleb kohustatud õppes. Õppepäeva korraldamise põhivormiks on tunniplaani alusel toimuv õppetund, mille pikkus on 45 minutit. Õppetund võib olla ka individuaaltund või loeng/seminar. Õppetunde viiakse üldjuhul läbi üksik- või paaristunnina.
- Tundide ja vahetundide ajad on kehtestatud kooli kodukorras ning kättesaadavad kooli kodulehel. Kooli päevakavas on üks söögivahetund, mille pikkus on 20 minutit.
- Õppetund on Kolkja Lasteaed-Põhikooli päevakavas või õpilasele koostatud individuaalses õppekavas juhendatud õppeks ettenähtud ajavahemik. Juhendatud õpe võib olla näiteks loeng, individuaaltund, e-õpe, õppekäik, mis on suunatud teadmiste ja oskuste omandamisele ning toimub õppekeskkonnas, milles osalevad nii õpilane kui pedagoog.
- Õppekäik on üldjuhul tervet õppepäeva hõlmav õppeprotsessi osa, mis sisaldab ainetevahelist lõimingut, arendab üld- ja ainealaseid pädevusi ja toetab läbivaid teemasid. Õppekäigud toimuvad vastavalt õppekavas fikseeritud õppekäikude korrale. Ainesisene õppekäik on ühe aine piires planeeritud väljaspool klassiruumi toimuv õppeprotsessi osa.
- Õppepäev võib toimuda e-õppe või distantsõppe päevana, õppekäiguna, matkana, eksamikonsultatsioonipäevana, kooliüritusena või projektipäevana. Distantsõpe on eriolukorrast tulenev kahel või enamal õppepäeval virtuaalses keskkonnas korraldatud õpe. Distantsõppe korraldus kajastatakse kooli kriisiplaanis.

- Õppetunnid toimuvad koolis, väljaspool kooli projekti- ja õuesõppena. Nendeks vajalik aeg kavandatakse õpetaja ainekaardis. Trimestri jooksul läbivad peamised teemad, vajalikud õppevahendid, hindamise korraldus ja planeeritavad üritused tehakse õpilastele teatavaks trimestri algul.
- Õppeülesanded planeeritakse koostöös teiste aineõpetajatega nii, et koolipäevas on õpilastel mitte rohkem kui üks kontrolltöö või sellega võrdsustatud õppeülesanne ning nädalas kokku kuni kolm kontrolltööd või sellega võrdsustatud õppeülesannet.
- Õpetajad viivad vajadusel vähemalt kord nädalas läbi konsultatsioone.
- Kooli õppekava täitmist toetavad koolis töötavad huviringid ja pikapäevarühm.

2.6.2 Tunnijaotusplaan, õppeainete loend ja maht põhikoolis PRÕK § 24 lõige 6 punkt 2; LÕK lisa 1 punkt 3.2.

- Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 25 lõikes 2 on sätestatud põhikooli õpilase suurim lubatud nädala õppekoormus tundides. Põhikooli riikliku õppekava § 15 lõikes 3 on sätestatud põhikooli kohustuslike õppeainete nädalatundide arv. Tulenevalt põhikooli riiklikus õppekavas esitatud kohustuslikest nädalatundide arvust ning lubatud vabast tunniressursist, mis jääb kohustusliku ja maksimaalselt lubatu vahele, on koostatud tunnijaotusplaan.
- Kool tagab õpilasele õppe kohustuslikes õppeainetes alljärgnevatel tunnijaotusplaanides vastavalt I, II ja III kooliastmele esitatud nädala õppetundide mahus.
- Kohustuslikele ainetundidele lisatud tundide arv vaba tunniressursi arvelt on ettenähtud õpitulemuste kindlustamiseks, üldpädevuste, õpitulemuste ning õppe- ja kasvatusesmärkide paremaks saavutamiseks. Vaba tunni- ja ringitunni ressursi kasutamise üle otsustatakse iga õppeaasta alguses.
- Tunnijaotusplaan koostatakse:

1) 1.-4. klassidele - eestikeelne õpe (vt tabel 1)

Eesti keele õppe klassides eesti keeles õpetatakse kõiki õppeaineid, on õppekeeleks eesti keel, va vene keele- ja kultuuriõpe ja inglise keel. Põhikooli lõpetajad sooritavad põhikooli lõpueksamina eesti keele või eesti keele teise keelena ühtsete ülesannetega lõpueksami, mis on ühitatud B1- või B2-taseme eksamiga.

2) 5.-9. klassidele - 60% eestikeelne õpe (vt tabel 2)

Klassides (5.-9.) õpetatakse eesti keelt teise keelena, eestikeelne õpe moodustab 40% kuni 60 %, on õppekeeleks eesti ja vene keel. Põhikooli lõpetajad sooritavad põhikooli lõpueksamina eesti keel teise keelena ühtsete ülesannetega lõpueksami, mis on ühitatud B1- või B2-taseme eksamiga.

3) Põhikooli riiklik lihtsustatud õppekava järgi õppivatele õpilastele:

- LÕK - (vt tabel 3)
- TÕK - (vt tabel 4)

Tunnijaotusplaani õppeainete ja klassiti, valikainete valimise põhimõtted.

Tabel 1. Tunnijaotusplaani 1.-4. klassidele 2024/25. õa

- värviliselt märgitud klassides toimub õppeainete läbiviimine liitundidena.

Õppeaine	I kooliaste				II kooliaste
	1. kl	2. kl	3. kl	K PRÕK	4. kl
Eesti keel	6	6(+1)	7	19(+1)	6
Inglise keel			3	3	3
Vene keel ja kultuur(KK)	(+2)	(+2)	(+2)	(+6)	(+2)
Matemaatika	3	3(+1)	4	10(+1)	4
Loodusõpetus	1	1	1	3	2
Inimeseõpetus		1	1	2	
Muusika	2	2	2	6	2
Kunst	2	1,5	1	4,5	1
Tööõpetus, käsitöö ja kodundus, tehnoloogia	1	1,5	2	4,5	1
Kehaline kasvatus	3	3	2	8	3
Informaatika					(+1)
Vabatunni ressurss	2	4	2	9	1
Kokku	20	23	25	68	25

Tunnijaotusplaanis värviliselt märgitud klassides toimub õppeainete läbiviimine liitundidena.

Valikainetest ja kohustuslikest õppeainetest on:

- 2. klassis eesti keel ja matemaatikat 1 tund rohkem riiklikult kehtestatud miinimumist (tunnijaotusplaanis on õppeaine tähistusega (+1)).
- 1.-4. kl. 2 nädalatunni ulatuses kohustusliku valikainena "Vene keel ja kultuur" (tunnijaotusplaanis on õppeaine tähistusega (+2)).
- 4. klassis lisaks üks nädalatund informaatikat läbi õppeaasta.
- 2. klassis õpetatakse 1 nädalatunni ulatuses ringitunnina inglise keelt.
- 1.- 4. klassides õpetatakse 1 nädalatunni ulatuses ringitunnina liikluskasvatust ja usuõpetust.

Üldpädevuste, õpitulemuste ning õppe- ja kasvatusesmärkide paremaks saavutamiseks on suurendatud kohustuslike õppeainete mahtu järgmistel põhjustel:

Eesti keel - toetada ja arendada kõigi, sh muukeelsetest peredest pärit õpilaste keeleoskustaset (funktsionaalne lugemine, õigekeelsus, suhtluskeel, lugemisoskus, eneseväljendusoskus, üritustel esinemiseks ettevalmistumine jne).

Vene keel ja kultuur - õpilane väärtustab vene keelt kui oma emakeelt ja kogukondliku suhtluse vahendit, mis toetab teda oma identiteedi loomisel ning teadlikuks õppijaks kujunemisel.

Matemaatika - võimalus rakendada teoreetilisi teadmisi praktikas (õuesõpe). Eluliste tekstülesannete lõiming eesti keelega.

Informaatika – digipädevuste arendamine ja süvendamine.

Liikluskasvatus - viia läbi õpilaste liikluskasvatust ja valmistada neid ette ohutuks liiklemiseks.

Usuõpetus - vanausuliste kultuuri ja traditsioonide säilitamine.

Tabel 2. Tunnijaotusplaan 5.-9. klassidele 2024/25. õa

- eesti keeles õpetatavad õppeained on märgitud punasega
- värviliselt märgitud klassides toimub õppeainete läbiviimine liitundidena.

Õppeaine	II kooliaste			III kooliaste			
	5. kl	6. kl	K (PRÕK)	7. kl	8. kl	9. kl	K (PRÕK)
Eesti keel teise keelena	5	5	15	5	5	5	15
Inglise keel	3	3	9	3	3	3	9
Vene keel	3	2	8(+1)	1	1	1	3
Kirjandus	2	2	4	2	2	2	6
Matemaatika	4	5	13	5	4	4	13
Loodusõpetus	2	3	7	2			2
Geograafia				1	2	2	5
Bioloogia				1	2	2	5
Inimeseõpetus	1	1	2	1	1		2
Ajalugu	1	2	3	2	2	2	6
Ühiskonnaõpetus		1	1			2	2
Keemia					2	2	4
Füüsika					2	2	4
Muusika	1	1	4	1	1	1	3
Kunst	1	1	3	1	1	1	3

Käsitöö ja kodundus, tehnoloogia	2	2	5	2	2	1	5
Kehaline kasvatus	3	2	8	2	2	2	6
Informaatika				(+1)			2
Vabatunni ressurss				1			
Kokku	28	30	83	30	32	32	94

Valikainetest ja kohustuslikest õppeainetest on:

- 7. klassis on 1 nädalatunni ulatuses kohustuslikuks valikaineks informaatika läbi õppeaasta. Kõikides teistes klassides toimub antud oskuse arendamine lõimitult erinevatesse õppeainetesse.
- 5.- 6. klassis õpetatakse 1 nädalatunni ulatuses ringitunnina liiklusõpetust.
- 7.-9. klassis õpetatakse 1 nädalatunni ulatuses ringitunnina ettevõtlus- ja karjääriõpetust.

Üldpädevuste, õpitulemuste ning õppe- ja kasvatusesmärkide paremaks saavutamiseks on suurendatud kohustuslike õppeainete mahtu järgmistel põhjustel:

Informaatika – digipädevuste arendamine ja süvendamine; teabe leidmist ja loovtöö kirjaliku osa vormistamist toetamine.

Liikluskasvatus - viia läbi õpilaste liikluskasvatust ja valmistada neid ette ohutuks liiklemiseks.

Ettevõtlus- ja karjääriõppe - ettevõtlus-ja karjääripädevuste arendamine

Koolis on 1. - 9. kl õpilastel päevakavas pikapäevarühma tunnid, kus pannakse alus esmastele õpioskustele ja -harjumustele.

Vaba tunni- ja ringitunni ressursi kasutamise üle otsustatakse iga õppeaasta alguses.

Tabel 3. Tunnijaotusplaan LÕK alusel õppivatele õpilastele 2024/25. õa

- eesti keeles õpetatavad õppeained on märgitud punasega

Õppeained Klass	5.kl. riik	5. kool	8. riik	8. kool	9. riik	9. kool
vene keel	7	5*	6	4*	6	5*
eesti keel teise keelena	2	2	2	4**	2	2
matemaatika	5	5	5	5	5	5
loodusõpetus	2	2	4	4	4	4
ajalugu			2	2	1	2**
inimeseõpetus	2	2	2	2	1	1
muusikaõpetus	1	2**	1	1	1	1
kunstiõpetus	1	1	1	1	1	1

kehaline kasvatus	2	3**	2	2	2	2
tööõpetus	4	4	5	5	7	7
informaatika		(+1)		(+1)		
valikõppeained	2	1	2	1	2	1
Kokku	28	27	32	31	32	30

Valikainetest ja kohustuslikest õppeainetest on:

- **Rõhuasetus 3.-5. klass**

Kohustuslikest õppeainetest on 5. klassis vene keel 2 tundi vähem riiklikult kehtestatud miinimumist (tunnijaotusplaanis on õppeaine tähistusega *), mis on integreeritud muusika ja kehaline kasvatus tundidega (tunnijaotusplaanis on õppeaine tähistusega **).

Valikainetest õppeainetest lisaks üks tund informaatika läbi õppeaasta (tunnijaotusplaanis on õppeaine tähistusega +1).

Üldpädevuste, õpitulemuste ning õppe- ja kasvatusesmärkide paremaks saavutamiseks on suurendatud kohustuslike õppeainete mahtu järgmistel põhjustel:

Muusika – aktiivsem tegelemine musitseerimisega, toetada ja laiendada eesti keele kasutamist õppeprotsessis.

Kehaline kasvatus – suurendada õpilaste kehalist aktiivsust koolipäeva jooksul, toetada ja laiendada eesti keele kasutamist õppeprotsessis.

Informaatika – digipädevuste arendamine ja süvendamine.

5. klassis õpetatakse 1 nädalatunni ulatuses ringitunnina liiklusõpetust ja usuõpetust.

- **Rõhuasetus 8.-9. klass**

Kohustuslikest õppeainetest on 8. klassis vene keel 2 tundi vähem riiklikult kehtestatud miinimumist (tunnijaotusplaanis on õppeaine tähistusega *), mis on integreeritud eesti keele tundidega (tunnijaotusplaanis on õppeaine tähistusega **).

Valikainetest õppeainetest lisaks üks nädalatund informaatikat läbi õppeaasta (tunnijaotusplaanis on õppeaine tähistusega +1).

Üldpädevuste, õpitulemuste ning õppe- ja kasvatusesmärkide paremaks saavutamiseks on suurendatud kohustuslike õppeainete mahtu järgmistel põhjustel:

Eesti keel - arendada eesti keele mõistmist ühiskonnas hakkama saamiseks.

Informaatika – digipädevuste arendamine ja süvendamine.

8. klassis 1 nädalatunni ulatuses ringitunnina õpetatakse ettevõtlus-ja karjääriõpet.

Kohustuslikest õppeainetest on 9. klassis vene keel 1 tund vähem riiklikult kehtestatud miinimumist (tunnijaotusplaanis on õppeaine tähistusega *), mis on integreeritud ajalugu tunniga (tunnijaotusplaanis on õppeaine tähistusega **).

Valikainetest õppeainetest lisaks kaks nädalatundi eesti keelt läbi õppeaasta (tunnijaotusplaanis on õppeaine tähistusega +1).

Üldpädevuste, õpitulemuste ning õppe- ja kasvatusesmärkide paremaks saavutamiseks on suurendatud kohustuslike õppeainete mahtu järgmistel põhjustel:

Eesti keel - arendada eesti keele mõistmist ühiskonnas hakkama saamiseks.

Ajalugu - toetab õppija enesemääratluse kujunemist ja võimet asetada end kellegi teise olukorda, vaadelda maailma kellegi teise seisukohast lähtudes.

Tabel 4. Tunnijaotusplaan TÕK alusel õppivatele õpilastele 2024/25. õa

- eesti keeles õpetatavad õppeained on märgitud punasega

Õppeained/klass	9. klass/riik	9. klass/kool
elu ja toimetulekuõpe	7	6*
vene keel	6	5*
eesti keel teise keelena		2**
matemaatika	5	5
kunst ja käeline tegevus	2	3**
muusikaõpetus	2	2
tööõpe	5	5
kehaline kasvatus	2	2
rütmika	1	-
informaatika		(+1)
valikõppeained	2	1
Kokku	32	31

• **III arengutase**

Kohustuslikest õppeainetest on 9. klassis elu ja toimetulekuõpe 1 tund vähem riiklikult kehtestatud miinimumist (tunnijaotusplaanis on õppeaine tähistusega *), mis on integreeritud kunst ja käelise tegevusega (tunnijaotusplaanis on õppeaine tähistusega **).

Vene keel 1 tund vähem riiklikult kehtestatud miinimumist (tunnijaotusplaanis on õppeaine tähistusega *), mis on integreeritud eesti keele õpetamisega (tunnijaotusplaanis on õppeaine tähistusega **).

Lisaks õppeaasta jooksul rütmika (tunnijaotusplaanis on õppeaine tähistusega -) asemel üks tund eesti keele õpetamist (tunnijaotusplaanis on õppeaine tähistusega **).

Valikainetest õppeainetest lisaks kaks nädalatundi eesti keelt läbi õppeaasta (tunnijaotusplaanis on õppeaine tähistusega +1).

Üldpädevuste, õpitulemuste ning õppe- ja kasvatusesmärkide paremaks saavutamiseks on suurendatud kohustuslike õppeainete mahtu järgmistel põhjustel:

Informaatika – digipädevuste arendamine ja süvendamine.

Eesti keel - arendada eesti keele mõistmist ühiskonnas hakkama saamiseks.

Kunst ja käeline tegevus - toetab õpilaste eneseväljendust.

2.6.3. Valikainete ja võõrkeelte valimise põhimõtted PRÕK § 24 lõige 6 punkt 2; LÕK lisa 1 punkt 3.2

- Valikained põhikoolis valib kool ning nende õpetamine toimub vaba tunniressursi arvelt, pidades silmas põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 25 lõikes 2 sätestatud suurimat lubatud õppekoormust nädalas.

Tabel 5. Valikainete valik klassiti (PRÕK) 2024/25. õa.

Klass	1	2	3	4	5	6	7	8	9
vene keel ja kultuur	2	2	2	2	-	-	-	-	-
informaatika	-	-	-	1	-	-	1	-	-

Tabel 6. Valikainete valik klassiti (LÕK) 2024/25. õa.

Klass	1	2	3	4	5	6	7	8	9
informaatika	-	-	-	-	1	-	--	1	-

Tabel 7. Valikainete valik klassiti (TÕK) 2024/25. õa.

Klass	1	2	3	4	5	6	7	8	9
informaatika	-	-	-	-	-	-	-	-	1

- A-võõrkeelena õpetatakse koolis inglise keelt. Inglise keele õpe algab esimeses klassis ringitunnina ja alates kolmandast klassist ainetunnina. Inglise keele õppimisel jõutakse põhikooli lõpuks tasemele B1.
- Lihtsustatud õppel õppiv õpilane alustab eesti keele kui teise keele õppimist alates kolmandast klassist. Lisaks keeletundidele on soovitatav õpetada eesti keelt lõimituna teiste õppeainetega (nt kunsti, tööõpetuse ja kehalise kasvatusesega).

2.6.4. Eesti keelest erinevate õppekeelte kasutamine õppeaineti ja klassiti PRÕK § 24 lõige 6 punkt 2; LÕK lisa 1 punkt 3.2

Tabel 8. Eesti keelest erinevate õppekeelte kasutamine õppeaineti ja klassiti (PRÕK) 2024/25. õa

Klass	1	2	3	4	5	6	7	8	9
vene keel ja kirjandus	-	-	-	-	5	4	3	3	3
matemaatika	-	-	-	-	-	5	5	4	4
ajalugu	-	-	-	-	-	2	2	2	2
ühiskonnaõpetus	-	-	-	-	-	-	-	-	2
keemia	-	-	-	-	-	-	-	2	2
füüsika	-	-	-	-	-	-	-	2	2

Tabel 9. Eesti keelest erinevate õppekeelte kasutamine õppeaineti ja klassiti (LÕK) 2024/25. õa

Klass	1	2	3	4	5	6	7	8	9
vene keel	-	-	-	-	7	-	-	6	5
matemaatika	-	-	-	-	5	-	-	5	5
loodusõpetus	-	-	-	-	2	-	-	4	4
ajalugu	-	-	-	-	-	-	-	2	2

Tabel 10. Eesti keelest erinevate õppekeelte kasutamine õppeaineti ja klassiti (TÕK) 2024/25. õa

Klass	1	2	3	4	5	6	7	8	9
-------	---	---	---	---	---	---	---	---	---

elu ja toimetulekuõpe	-	-	-	-	-	-	-	-	6
vene keel	-	-	-	-	-	-	-	-	6
matemaatika	-	-	-	-	-	-	-	-	5

2.7. Õppekeskkonna mitmekesistamiseks kavandatud tegevused, sh õppekava rakendamist toetavad tegevused, õppekäigud ja muu taoline PRÕK § 24 lõige 6 punkt 3;

Õppimine on elukestev protsess, milleks vajalikud oskused ja tööharjumused kujunevad põhihariduse omandamise käigus.

Kool loob õpilasele tingimused õppimiseks, arvestades tema

- taju- ja mõtlemisprotsesside eripäraga;
- vanuse ja sooga;
- keelelise, perekondliku ja kultuurilise taustaga;
- terviseseisundiga;
- võimete, huvi ja kogemustega.

Õpilane on õppeprotsessis aktiivne osaleja	kes: <ul style="list-style-type: none"> ▪ võtab võimetekohaselt osa oma õppimise eesmärgistamisest, ▪ õpib iseseisvalt ja koos kaaslastega, ▪ õpib oma kaaslasi ja ennast hindama, ▪ õpib oma õppimist analüüsima ja juhtima.
---	---

Uute teadmiste omandamisel tugineb õpilane varasematele ning loob uue teabe põhjal enda teadmised.

Õppimine on kogemus	õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • omandab vastastikuses toimes füüsilise, vaimse ja sotsiaalse keskkonnaga.
----------------------------	--

Kool toetab teadmiste, oskuste, vilumuste, väärtushoiakute ja -hinnangute omandamist, mis on vajalikud igapäevaelus toimetulekuks. Kool arvestab õpet kavandades ja ellu viies õpilase individuaalsusega, selleks kavandatakse õpiülesandeid, mis võimaldavad igal õpilasel temale sobiva võimekusega õppida

Õpetamine on õppekeskkonna ja õppetegevuse organiseerimise viis	seab õpilase: <ul style="list-style-type: none"> • tema arengule vastavad pingutust nõudvad ülesanded, mille kaudu on võimalik omandada kavandatud õpitulemused
--	--

Kool kujundab õppekeskkonda ning õpetajate koostööd viisil, mis võimaldab aineülest käsitlemist.

<p>Õpetaja on hoiakute kujundamise võtmeisik</p>	<p>kelle ülesanne:</p> <ul style="list-style-type: none"> • anda isiklikku eeskujut • toetada õpilaste loomupärast soovi enda identiteedis selgusele jõuda • pakkuda sobiva arengukeskkonna kaudu tuge ühiskonnas soositud käitumisharjumuste väljaarenemiseks.
---	--

Õpetaja kavandab õppeprotsessi lähtuvalt ühiskonna ootustest ja iga õpilase vajadustest.

Võimaldatakse õpilasele erinevaid kogemusi:

- rakendatakse teadmisi ja oskusi praktilistes tegevustes;
- tehakse uurimistöid;
- luuakse võimalusi koosõppimiseks (õpilane-õpilane, õpilane-õpetaja);
- kasutatakse mitmekesist õppemetoodikat ja infotehnoloogilisi vahendeid;
- rakendatakse õppimist toetavat hindamist.

<p>Kasvatus</p>	<p>...on õpilase suhete kujundamine teda ümbritseva maailmaga.</p>
------------------------	--

Kool loob tingimused edukaks väärtuskasvatuseks, mille aluseks on kogu koolipere ja õpilase perekonna vastastikune usaldus ning koostöö.

Kool arvestab, et õpilase:

- õppekoormus oleks ea- ja jõukohane, vastaks õpilase jõuvarudele ning võimaldaks talle aega puhkuseks ja huvitegevuseks;
- õpikogemus oleks kultuuriliselt mitmekesine.

<p>Õppekeskkond</p>	<p>on õpilasi ümbritsev vaimne, sotsiaalne ja füüsiline keskkond, toetab õpilase arenemist iseseisvaks ja aktiivseks õppijaks ning arendab edasi paikkonna ja koolipere traditsioone.</p>
----------------------------	---

<p>sotsiaalse ja vaimse keskkonna kujundamisel osaleb kogu koolipere ja kõik õpilast ümbritsevad inimesed</p>	<p>luuakse üksteist arvestavad ja kokkuleppeid austavad suhted;</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ luuakse tingimused algatusteks ja koostööks; ▪ jagatakse õiglaselt otsustusõigus ja vastutus; ▪ antakse üksteisele positiivset ja kriitilist tagasisidet; ▪ austatakse üksteise eneseväärikust ning isikupära; ▪ märgatakse ja tunnustatakse kõigi pingutusi; ▪ välditakse vägivalda ja kiusamist ning toetatakse üksteist.
<p>füüsiline keskkond vastab tervisekaitse- ja</p>	<p>õpilaste individuaalse eripäraga kohandatud õppevara;</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ internetiühendusega arvutid ja esitlustehnika;

ohutusnõuetele.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ kooliraamatukogu; ▪ kehalise tegevuse ning tervislike eluviiside edendamise võimalused.
-----------------	--

Kool toetab ja korraldab õpet ka väljaspool kooli ruume, arendades seeläbi ennastjuhtiva õppija kompetentse. Kool lähtub kooli õppe ja kasvatus eesmärke kavandades põhihariduse alusväärtustest ja põhikooli sihiseadest.

Põhikooli lõpetaja:

- on omandanud põhilised teadmised ainevaldkonna-alaste faktide kohta;
- on omandanud põhilised kognitiivsed ja praktilised oskused asjakohase teabe kasutamiseks, et täita ülesandeid ja lahendada probleeme, kasutades lihtsaid reegleid ja töövahendeid;
- suudab töötada või õppida juhendamisel, kuid mõningase iseseisvusega.

2.8. Liikluskasvatuse eesmärk, teemad ja seosed

Kooli poolt läbi viidav liikluskasvatus toimub vastavalt ja kooskõlas Vabariigi Valitsuse 20.10.2011. a määrusega nr 136 „Laste liikluskasvatuse kord“ § 6 lõiked 3 ja 4 ning § 5 lõige 1.

Liikluskasvatuse eesmärk on kujundada üksteisega arvestavaid liiklejaid:

- 1) kellel on ohutu liiklemise harjumused ja kes tajuvad liikluskeskkonda;
- 2) kellel on teadmised ja oskused, mis toetavad nende enda ja teiste liiklejate toimetulekut ja ohutust erinevates liiklusolukordades nii jalakäija, sõitja kui ka juhina;
- 3) kes hoiduvad käitumast inimesi ohustavalt ning liiklust takistavalt.

- Liikluskasvatuse teemad on tuletatud põhikooli riikliku õppekava läbivast teemast „**Tervis ja ohutus**“ ning liikluskasvatus.ee veebilehel esitatud soovistest liikluskasvatuse osas ning liikluseadusest ja selle alusel antud määrusest „Laste liikluskasvatuse kord“.
- **Liikluskasvatuse teemad I kooliastmes:** minu koolitee, sõidutee ületamine fooriga ja foorita ülekäigurajal, liiklusteemalised lauamängud, kuidas kaitsta end liikluses (helkur, kiiver, turvavöö jm), mänguplatsi valik suvel ja talvel, liiklemine kõnniteeta tänaval, maanteel, kuidas kutsuda abi 112, liiklus ja liiklusohud Kolkja Lasteaed-Põhikooli ümbruses, liiklusmärkide tundmine, jalgratturite liikluseeskirjade tundmine ja nende täitmine tänaval liigeldes.
- **Liikluskasvatuse teemad II kooliastmes:** ohutu koolitee, jalakäija ja jalgratturi liiklemine, liiklusmärgid ja piirangud, ülekäigurada, tee ületamise võimalused, liiklus linnas (suuremas keskus), ohutu parkimine, käitumine teedel ja tänavatel, käitumine ühissõidukis ja parklas, praktilised õppused (jalgrattamatk, liikluslinnakus sõitmine ja vigurelementide läbimine), tähelepanelikkus ja viisakus liikluses.
- **Liikluskasvatuse teemad III kooliastmes:** liikluseeskirja nõuded jalakäijale ja juhile, liiklusmärgid ja liiklusterminid, jalgrattasõit ja turvavahendite kasutamine, ohud sõiduteel, praktilised sõiduvõtted, teadmiste ja oskuste kinnistamine praktilises tegevuses, esmaabi. Liiklusteemad lõimituna ainetundides määratletakse õpetaja ainekaardis, arvestades lapse vanust ja tema rolle liikluses.
- **Liikluskasvatuse seos teiste õppeainetega:**

- 1) eesti keel – lugemisoskuse arendamine, teksti mõistmine, jutustamisoskuse arendamine, sõnavara rikastamine, lühendite kasutamine liiklusalaste lugemistekstide kaudu jms;
- 2) matemaatika – teepikkuse, kiiruse ja pidurdusteekonna arvutamine, tabelite ja graafikute koostamine, andmete analüüsimine ja tõlgendamine, liiklemise teekonna kaardistamine;
- 3) inglise keel – liiklusalaste sõnade teadvustamine ja õppimine;
- 4) kunst ja tööõpetus – liiklussituatsioonide kujutamine, liiklusmärkide joonistamine, liiklusteemaliste lauamängude valmistamine;
- 5) loodusõpetus, inimeseõpetus – ohutu käitumine õuesõppe tundides, liiklusreeglite täitmine õppekäikudel;
- 6) muusika – erinevate tänaval olevate helide tundmine ja nende kuulmine ning eristamine;
- 7) kehaline kasvatus – praktiline sõit jalgratastega, vigurelementide harjutamine jalgratastega, jalgratta ohutusnõuetega tutvumine, liiklusega seotud liikumismängudes osalemine.

2.9. Loovtöö teematika valiku, juhendamise, töö koostamise ja hindamise kord

Vastavalt Põhikooli riiklikus õppekavas PRÕK § 15 lõige 8, § 24 lõige 6 punkt; LÕK § 5 lõige 5 sätestatud korrale korraldab kool õpilastele loovtöö tegemise III kooliastmes, selle teema märgitakse põhikooli lõputunnistusele.

Lihtsustatud õppe või toimetulekuõppe õpilane teeb loovtöö juhul, kui kooli õppenõukogu on otsustanud, et loovtöö tegemine on võimalik.

Loovtöö lähtub õppekava läbivatest teemadest või lõimib õppeaineid.

• Loovtöö ettevalmistus

- 1) Loovtöö sooritatakse 8. klassis. Mõjuval põhjusel võib loovtööd sooritada ka muul ajal (näiteks 7. klassis), kuid mitte hiljem kui 9. klassi kolmandal trimestril.
- 2) Üldjuhul valib teema 7. klassi õpilane III trimestri lõpuks.
- 3) Õpilane kooskõlastab teemavaliku juhendajaga.
- 4) Juhendaja ja teema kinnitatakse direktori käskkirjaga.

• Juhendaja:

- 1) aitab õpilast teema valimisel ja tegevusplaani koostamisel;
- 2) soovib vajadusel kirjandust ja annab suuniseid info leidmiseks;
- 3) jälgib töö vastavust sisuliste ja vormistamise nõuetele ning ajakava täitmist;
- 4) nõustab õpilast esitluse edukaks läbiviimiseks;
- 5) täpsustab rühmatöös liikmete tööpanuse.

• Loovtöö vorm

- 1) uurimus;
- 2) projekt;
- 3) kunstitöö;
- 4) näidend;
- 5) poster;
- 6) film;
- 7) PowerPoint esitlus;
- 8) muusikateos;
- 9) õpilasnäitus;
- 10) demonstratsioon vms.

- **Loovtöö teostamine ja hindamine**

- 1) Loovtööd võib teostada nii individuaalselt kui ka kollektiivselt. Kollektiivselt teostatud loovtööde puhul peab rühma iga liikme panus olema selgelt tõendatud ja nähtav igas töö etapis.
- 2) Loovtöö esitlemise aja määrab kool.
- 3) Loovtööd säilitatakse kooli arhiivis.
- 4) Loovtöödele antakse hinnang hiljemalt järgmisel päeval peale loovtööde esitlemist, kus õpilane selgitab töö eesmärgi ja põhjendab teema valikut, tutvustab kasutatud meetodeid, esitab töö kokkuvõtte ja oma hinnangu eesmärgi täitmisele. Hinnangu põhimõtted ning kriteeriumid esitatakse kooli loovtööde hindamismudelisse. Hinnang antakse töö sisule, loovtöö protsessile, vormistamisele ja esitlemisele. Loovtöö hindamise eesmärgiks on kirjeldada loovtööle seatud eesmärkide täideviimist, anda tagasisidet loovtöö kui terviku kohta, julgustada õpilast järgmisteks loovtöödeks ning toetada seeläbi isiksuse arengut.
- 5) Loovtööle ja selle esitlemisele annab koondhinnangu kolmeliikmeline hindamiskomisjon. Rühmatöö puhul hinnatakse iga liikme tööd eraldi.
- 6) Loovtöö loetakse sooritatuks, kui õpilane on loovtöö esitlenud ettekandena. Loovtööd hinnatakse hinnangutega „arvestatud“ või „mittearvestatud“.

Loovtöö korraldust reguleerivad Kolkja Lasteaed-Põhikooli III kooliastmes läbivatest teemadest lähtuva või õppeained lõimiva loovtöö temaatika valiku, juhendamise, töökoostamise ja hindamise kord, mis asuvad kooli kodulehel [„III kooliastme loovtöö temaatika valiku, juhendamise, töö koostamise ja hindamise kord“](#).

2.10. Õpilase arengu ja õppimise toetamise ja hindamise korraldus PRÕK § 24 lõige 6 punkt 5; PGS § 29 lõige 4; LÕK § 3

2.10.1 Hindamise eesmärgid ja alused

- Hindamise eesmärgiks on:
  - 1) toetada õpilase arengut;
  - 2) anda tagasisidet õpilase õppe edukuse kohta;
  - 3) innustada ja suunata õpilast sihikindlalt õppima;
  - 4) suunata õpilase enesehinnangu kujunemist, suunata ja toetada õpilast edasise haridustee valikul;
  - 5) suunata õpetaja tegevust õpilase õppimise ja individuaalse arengu toetamisel;
  - 6) anda alus õpilase järgmise klassi üleviimiseks ning kooli lõpetamise otsuse tegemiseks.
- Hindamine on süstemaatiline teabe kogumine õpilase arengu kohta, selle teabe analüüsimine ja tagasiside andmine. Hindamine on aluseks õppe edasisele kavandamisele. Hindamisel kasutatakse mitmesuguseid meetodeid, hindamisvahendeid ja -viise. Hindamine on õpetamise ja õppimise lahutamatu osa.
- Hinnatakse õpilase arengut, teadmiste, oskuste taset ja õpitavast arusaamist. Suulist või kirjalikku sõnalist tagasisidet antakse õppeprotsessi jooksul õppeainet ja ainevaldkonda puudutavate teadmiste ja oskuste hindamise käigus ka üldpädevuste, kooliastme õppe ja kasvatusesmärkide ja läbivate teemade, käitumise, hoiakute ning väärtushinnangute kohta.
- Hindamisviisideks on suuline vastamine, vestlus, kirjutis, uurimus, laboratoorne töö, referaat, praktiline töö, esitus, väitlus, diskussioon, projekt, õpimapp, vaatlus- või treeningpäevik, tunnikontroll, kontrolltöö, tasemetöö, eksam. Hindamisviisi valik toetab oskuste harjutamist,

võimalusi oma teadmisi erinevates kontekstides ja keskkondades kontrollida. Hindamisviis valitakse õpetajate koostöös sellise põhimõttega, et õppeaasta jooksul tagatakse kõigi õpioskuste ja digipädevuste arengu jälgimine.

2.10.2. Hindamise põhimõtted

- I kooliastme õpilase teadmiste ja oskustele antakse suuline ja/või kirjalik sõnaline hinnang lähtuvalt tema arengust, kooliastme pädevustest ja õpioskuste kujunemisest, õpiprotsessis osalemisest ning õpitulemustest. Hinnangus kajastub, kui võrd taotletud õpitulemused on saavutatud. Kujundavat tagasisidet antakse õpilasele igas aines vähemalt üks kord nädalas.
- II-III kooliastme ainealaste teadmiste ja oskuste hindamise tulemusi väljendatakse kokkuvõtval hindamisel eristava (numbriline) ja mitteeristava (arvestatud/mittearvestatud) hindamisega. Hindamiskriteeriumiteks on õpilase õppe aluseks oleva õppekavaga taotletavad õpitulemused. Hindamisel võrreldakse õpitulemuste omandatust ja õpilase arengut õpilase varasemate tulemustega. Iga hinde (nii eristava kui ka mitteeristava) juurde saab õpilane tagasisidet oma arengu kohta nii õppeprotsessis kui ka kokkuvõtvalt. Kui hindamisel tuvastatakse kõrvalise abi kasutamine või mahakirjutamine, võib õppeülesande tulemust hinnata hindegaga „puudulik” või “mittearvestatud”.
- Hindamise korraldus on detailsemalt kirjeldatud kooli kodulehel avaldatud dokumendis [“Õpilaste arengu ja õppimise toetamise ja hindamise korraldus”](#).

2.11. Õpilaste juhendamine ja hariduslike erivajadustega õpilaste õppekorralduse põhimõtted, tugiteenuste rekandamise kord PRÕK § 24 lõige 6 punkt 6; LÕK § 3

1. LÄHTEALUS

Kolkja Lasteaed-Põhikooli klassi- või aineõpetajad jälgivad õpilaste arengut ja toimetulekut koolis ning vajaduse korral kohandavad õpet vastavalt õpilase erivajadustele. Kool tagab õpilasele, kellel tekib mahajäämus eeldatavate õpitulemuste saavutamisel, täiendava pedagoogilise juhendamise väljaspool õppetunde. Vajadusel nõustatakse õpilase vanemat õpilase arengu toetamiseks ja kodus õppimiseks.

1.1 Haridusliku erivajaduse väljaselgitamisel kasutatakse pedagoogilis-psühholoogilist hindamist, erinevates tingimustes õpilase käitumise korduvat ja täpsemat vaatlust, õpilast ja tema kasvukeskkonda puudutava lisateabe koondamist, õpilase logopeedilisi uuringuid.

1.2 Õpilased, kellel ilmnevad õpiraskused, haaratakse laia koostöövõrgustikku, et selgitada põhjused ja leida igal erineval juhul konkreetsed abisüsteemid. HEV koordinaator avab õpilase jälgimise kaardi ning jälgib selle täitmist koostöös aineõpetajate, klassijuhataja, logopeediga.

1.3 Haridusliku erivajadusega õpilaste õppe korraldamiseks võib rakendada järgmisi meetmeid:

- vestlus õpilase ja lapsevanemaga;
- lapsevanema nõustamine aineõpetaja, logopeedi õpetaja poolt;
- õpiabiplaani ja individuaalse õppekava koostamine

- psühholoogiline ja/või psühhiaatriline nõustamine;
- nõustamiskomisjoni suunamine;
- individuaalse õppekava rakendamine;
- vanema nõusolekul õpiabirühma suunamine.

1.4 Andekate õpilaste väljaselgitamisel lähtutakse ka litsentsitud spetsialistide poolt läbiviidud standardiseeritud testide tulemustest, väga heade tulemuste saavutamisest üleriigilistel või rahvusvahelistel aineolümpiaadidel, konkurssidel või võistlustel ning valdkonna ekspertide hinnangutest.

1.5 Haridusliku erivajadusega õpilase õppe korraldamisel lähtutakse kaasava õppe põhimõtetest, mille kohaselt üldjuhul õpib haridusliku erivajadusega õpilane tavaklassis.

1.6 HEV koordinaator toetab ja juhendab õpetajat haridusliku erivajaduse väljaselgitamisel ning teeb õpetajale, vanemale ja direktorile ettepanekuid edaspidiseks pedagoogiliseks tööks, koolis pakutavate õpilase arengut toetavate meetmete rakendamiseks või täiendavate uuringute läbiviimiseks, tehes selleks koostööd õpetajate ja tugispetsialistidega.

1.6.1 Õpiabi ja toetussüsteem on vajalik:

- õpiraskustega õpilastele;
- koolist puuduvatele õpilastele;
- käitumisprobleemidega õpilastele;
- tervisehäiretega õpilastele;
- andekatele õpilastele.

2. TUGITEENUSTE RAKENDAMINE

2.1 Õpiraskustega õpilase toetamine

Õpilastele, kellel on mahajäämus õppetöös, rakenduvad esmalt:

- aineõpetaja konsultatsioon ja õpiabi;
- hindamise erisused (kajastub aineõpetaja töökavas).

Aineõpetaja:

- selgitab koostöös klassijuhatajaga välja õpiraskuste põhjused ja kavandab lahendused ning kui probleem ei lahene, informeerib õppekoordinaatorit ja HEV koordinaatorit;
- esitab trimestri lõpus õppenõukogus analüüsi iga õpilase kohta, kes sai tema aines kokkuvõtvalt hinde „puudulik“, „nõrk“ või jäi hindamata, kirjeldades selles õpilasele osutatud õpiabi, andes hinnangu valitud meetodite tõhususele ja tehes ettepaneku individuaalse arenguplaani (abistamine ja nõustamine, õpiabiplaan, kõrgendatud järelevalve tunnitöö ja koduste tööde osas, tõhusam tunnitöö jm) ja/või muu tugisüsteemi rakendamiseks;
- osaleb koos õpilase, tema klassijuhataja, HEV koordinaatori ja lapsevanemaga õpitulemusvestlusel, mille käigus lepitakse kokku edasine tegevus, mis kajastub õpiabiplaanis.

Kui õpilasel tuleb hoolimata eelpool mainitud meetmete rakendamisest taas kokkuvõtvalt hinne „puudulik“, „nõrk“ või ta jääb hindamata, rakendatakse täiendava tugisüsteemina:

- täiendavat õppetööd;
- individuaalset õppekava;
- nõustamiskeskusesse suunamist;
- klassikursust kordama jätmist (kui täiendav õppetöö ei ole andnud tulemusi ja individuaalset õppekava ei ole otstarbekas rakendada).

2.2 Koolist puuduvate õpilaste toetamine

Aluseks on õpilaste puudumised koolist ja nende põhjuste analüüs.

Õpetajate tegevused pikemaajaliselt koolist puudunud õpilase kooli saabumisel:

- tagada õpilase sulandumine õppe- ja kasvatusprotsessi;
- tutvustada õpilasele õpetaja töökava ja hindamise aluseid;
- luua õppimist toetav keskkond;
- saavutada reaalsed ja jõukohased kokkulepped õpitulemuste omandamiseks ja hindeliste ülesannete sooritamiseks;
- tagada nõutavate õpitulemuste saavutamine õppeaasta lõpuks.

2.3 Käitumisprobleemidega õpilase toetamine

Aluseks on õpilase mittesoovitav käitumine (eirab kooli kodukorda ja ei arvesta üldtunnustatud käitumisnormidega).

Käitumisprobleemidega õpilase toetamine:

- toimub individuaalne vestlus klassi- ja/või aineõpetaja juhtimisel;
- õpilase käitumisprobleemist informeeritakse lapsevanemat;
- toimub individuaalne vestlus õppekoordinaatori ja/või HEV koordinaatori, sotsiaalpedagoogi juhtimisel;
- toimub vestlus koos lapsevanema, klassijuhataja, aineõpetaja(te)ga, direktori juhtimisel;
- õpilase mitterahuldava käitumise arutamine õppenõukogus;
- käitumise tugikava koostamine;
- individuaalse käitumise lepingu rakendamine;
- suunamine nõustamiskeskusesse.

2.4 Tervisehäiretega õpilase toetamine

Aluseks on tervisetõend.

Toetus toimub ainult koostöös pere- või kooliarsti ja lastevanematega nende soovitude põhjal iga konkreetse juhtumi puhul individuaalselt.

2.5 Andekate õpilaste toetamine

2.5.1 Andekate õpilaste toetamine tunnis:

- keerukama raskusastmega ja ainekava laiendavad ülesanded;
- kaasahaaramise võimalused ainetundides;
- õpilane suunatakse omandatud materjali rakendama ja näiteid välja töötama;
- satelliitõpetajana kasutamine (suunatakse mahajääjat aitama);

- ülesanded ekspertidele (tasemelt tugevamad ja loovuse rakendamist nõudvad ülesanded);
- edukas õpilane aitab lisamaterjalidega tunni ettevalmistamisel;
- projektõpe;
- vajadusel individuaalne õppekava;
- õpetaja edastab infot õpilastele väljaspool kooli toimuvatest ainealastest üritustest.

2.5.2 Andekate laste tunniväline toetamine:

- tunniväline tegevus (aineringid, projektides osalemine, individuaalsed konsultatsioonid, loeng jms);
- ettevalmistav töö aineolümpiaadideks, konkurssideks jms;
- suunamine huvikoolidesse;
- osalemine koolivälistel ainealastel üritustel, võistlustel, konkurssidel;
- koostöö perekonnaga, aineõpetajatega, spetsialistidega;
- õppematerjali otsimine Internetist;
- uurimustööde, vaatluste ja katsete tegemine ning juhendamine;
- projektõpe;
- ülesanded video, televisiooni- ja raadiosaadete alusel;
- teatrisse, kinno, muuseumi, näitusele, raamatukokku suunamine;
- loovtööd kunstide alal;
- abi personaalnäituste ja -kontserdite korraldamisel.

2.5.3 Andekate laste tunnustamine:

- sõnaline ja kirjalik hinnang;
- tänukirjad;
- kiituskirjad;
- direktori käskkiri.

3. Individuaalse õppekava koostamine või muu tugisüsteemi rakendamine

1. Ettepaneku õpilasele individuaalse õppekava rakendamiseks teeb aine- või klassiõpetaja kooli HEV koordinaatorile, kes omakorda teeb vastava ettepaneku kooli direktorile. Direktor annab välja vastavasisulise käskkirja.

2. Individuaalse õppekava rakendumisele eelneb õpilase vaatlus ja selle kirjeldamine õpilase jälgimise kaardil.

3. Õppesisule ja tulemustele vähendatud nõuete rakendamise põhimõtted:

- säilivad aine tuumikteadmised, kuid lubatakse kasutada abivahendeid õppetöös või osutatakse muud õpetajapoolset abi;
- võib sätestada erisusi õppekorralduses, õppesisus ning hindamises;
- kui erisused haaravad õpitulemuste vähendamist, tuleb lapsevanemale soovitada pöörduda nõustamiskomisjoni poole, kus otsustatakse, kas koostada lapsele vähendatud õpitulemustega IÕK või muu sobiv õppekava;
- avastada õpilase tugevamad küljed ja huvid, tehes seda koostöös õpetajate, spetsialistide ja vanematega;

- orienteerida õpilast mitte tulemusele, vaid protsessis osalemisele;
- aidata seada ja sõnastada väikesi eesmärke, seada koos õpilase ja vanematega konkreetsed ajalimiidid;
- analüüsida koos õpilasega erinevaid meetodeid ja viise jõukohaste eesmärkide saavutamiseks, arendada eneseregulatsiooni strateegiaid: õpioskusi, ajakasutust, eneseanalüüsi, isiksuseomaduste arendamist.

4. Õpilase vaatlus ja kirjeldamine

4.1 Pedagoogiline arengudiagnostika: õpilase vaatlemine, uurimine ja kirjeldamine, teabe kogumine õpilase arengueelduste ja võimete kohta, ainealase pädevuse väljaselgitamine, vaatluspäevik, vestlus õpilasega, koos lapsevanemaga tutvumine õpilase vajadustega, tema arengu jälgimine, koostöö eelnevate õpetajatega.

4.2 Psühhomotoorika, sh käekiri ja kirjalike tööde üldilme, käsitöö, võimlemis- ja joonistamisoskused, vastavad hinded.

4.3 Käitumine tunnis, tunnivälisel ajal ja väljaspool kooli, kalduvused, sh negatiivsed harjumused, asend kaaslaste hulgas, käitumis- ja hoolsushinded.

4.4 Tugevused (suudab, oskab, teab, tahab) ja huvid, arendamist vajavad küljed, tervislik seisund.

4.5 Kokkuvõtte õpilase vaatlusest.

Õpetaja jälgib ja kirjeldab:

- õpilase üldist aktiivsust, tähelepanelikkust, püüdlikkust;
- töövõimet, sh töösse lülitumist ja töövõimet õppetunni ja päeva jooksul, väsimuse ilmnemist;
- õpitegevuses osalemist, sh selgitatakse, kas õpilane püüab ülesandest esmalt aru saada, hakkab ülesannet kohe lahendama või lahendab ainult tuttavaid ülesandeid, kas tunneb huvi ülesande täitmise tulemuste vastu või mitte;
- õpioskuste rakendamise juhtivaid tasandeid: koostevuses õpetajaga, matkimise teel, näidise järgi, suulise või kirjaliku juhise järgi ja oma vahetu tegevuse kommenteerimise ja tegevuskava sõnastamise oskust
- üldist suhtumist õppetöösse: töökus, sihikindlus, algatusvõime;
- suhtumist õppetöös ilmnevatesse raskustesse, sh püüd iseseisvalt raskusi ületada, abivahendite kasutamine, abi otsimine õpetajalt, abi kasutamise oskus, enesekontroll, raskuste ilmnemisel ülesande täitmisest loobumine;
- koduste tööde täitmist (regulaarsus, iseseisvus);
- hinnete, hinnangute ja ergutusvahendite mõju õpilasele.

2.12. Kärjääriõpe ja kärjäärinõustamise korraldamine PRÕK § 24 lõige 6 punkt 7

- Põhikooli 8. ja 9. klassis toimub kärjääriõpe läbiva teema „Elukestev õpe ja kärjääri planeerimine“ ja käsitlemise kaudu. Läbiva teema „Elukestev õpe ja kärjääri planeerimine“ sisu ja eesmärke arvestatakse kooli õpikeskkonna kujundamisel koolis ja õppetunnis. Sellest lähtudes tuuakse aine õppesse sobivad teemakäsitlused, näited ja meetodid, viiakse koos läbi

aineteüleseid, klassidevahelisi ja ülekoolilisi projekte. Tunnivälise tegevuse käigus saavad õpilased projektipäevade, õppekäikude jms raames toetust karjääriotsuste ja eneseteostuse planeerimiseks.

- Karjääriinfot edastavad, karjääriõpet ja karjääriõppega seotud üritusi korraldavad ning õpilasi nõustavad klassijuhatajad, kaasates aineõpetajaid.
- Karjääriõppe hulka kuulub ka karjääri- ja tööteemalise kirjanduse soovitamine ning kataloogide tutvustamine edasiõppimise või õppekavavälise õppimise võimaluste kohta aineõpetajate tasandil.
- Karjääriteenuste kättesaadavus tagatakse õpilaste teavitamise kaudu edasiõppimisvõimalustest ja tööturu üldistest suundumustest:
  - ainetundides läbiva teema „Elukestev õpe ja karjääri planeerimine“ käsitlemisel;
  - erinevate ürituste kaudu (Teadlaste Öö, haridusmessid Teeviit, Intellektika jms);
  - edasiõppimist tutvustavate õppepäevade kaudu nii koolis kui väljaspool kooli.

Karjääriteenuse osutamiseks tehakse koostööd Töötukassaga, Rajaleidjaga, Kutsehariduskeskusega.

Karjääriõpetuse korraldamiseks kasutatakse järgmisi võimalusi: 8. klassis on valikainetund; õppekäigud, külalislektorid, ettevõtete ja organisatsioonide külastused.

2.13. Õpilaste ja lastevanemate teavitamise ja nõustamise korraldus PRÕK § 24 lõige 6 punkt 8

- Õpilase ja vanemate teavitamine toimub kooli kodukorras sätestatud korra kohaselt vastavalt põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 55 ning avaliku teabe seaduses ja haldusmenetlusseaduses sätestatule.
- Põhikool tagab õpilasele ning vanematele teabe kättesaadavuse õppe ja kasvatus korraldusekohta ning juhendamise ja nõustamise õppetööd käsitlevates küsimustes.
- Peamised õppeteemad, vajalikud õppevahendid, hindamise korraldus ja planeeritavad üritused tehakse õpilasele teatavaks trimestri või poolaasta algul.
- Informatsioon kooli- ja õppetöö korralduse, hindamise korralduse ja planeeritavate ürituste kohta kajastub kooli kodulehel.
- Õppetöös kasutatakse Stuudiumi infosüsteemi, millele juurdepääsuks peab õpilane ja/või õpilase vanemad täitma vastava taotluse internetis.
- Õpilaste ja nende vanemate teavitamiseks kasutatakse Stuudiumi ja e-posti teel.
- Lapsevanema soovi korral saada teavet paberkandjal, teeb ta sellekohase avalduse, mille esitab klassijuhatajale.
- Klassijuhatajad teavitavad õpilasi kooliaasta alguses:
  - kooli kodukorrast,
  - tunniplaanist,
  - hindamiskorrast,
  - koolikohustuse täitmise nõudest,
  - koolis töötavate nõustajate kontaktidest.
- Aineõpetajad teavitavad õpilasi trimestri alguses:

- peamistest õppeteemadest,
  - vajalikest õppevahenditest,
  - hindamise korraldusest,
  - vajadusel tööohutusest,
  - toimuvatest üritustest.
- Koosolekute kokkukutsumine.
    - Lastevanemate üldkoosoleku kutsub kokku koolidirektor vähemalt üks kord aastas
    - 1. klassi õpilaste vanemate koosoleku kutsub klassiõpetaja kokku enne kooli algust.
    - Klassi õpilaste vanemate koosoleku kutsub kokku klassijuhataja, teavitades sellest eelnevalt õppekoordinaatorit ja direktorit.
    - Koosolekute teavitamine toimub Stuudiumi, kodulehekülje ja elektronposti kaudu.
  - Klassi- või aineõpetajad jälgivad õpilase arengut ja toimetulekut koolis ning vajaduse korral kohandavad õpet vastavalt õpilase vajadustele. Õpilase võimete ja annete kõrgeimale võimalikule tasemele arendamiseks põhikoolis selgitatakse välja õpilase individuaalsed õpivajadused. Põhikool nõustab vajaduse korral õpilase vanemaid (hooldajaid) õpilase arengu toetamises ja kodus õppimises.
  - Igal õppeaastal viib klassijuhataja õpilase ja tema vanematega läbi arenguveestluse.
  - Õpilase puudumiste, hilinemiste, käitumisprobleemide ja/või mitterahuldavate õpitulemuste puhul arutab klassijuhataja olukorda õpilase ja tema vanematega. Lahenduste leidmiseks saab klassijuhataja pöörduda spetsialisti poole. Vajadusel kutsutakse kokku väike ümarlaud: klassijuhataja, laps, vanemad, sotsiaalpedagoog, psühholoog, HEV koordinaator. Juhul kui klassijuhataja ei saa kontakti õpilase vanematega, siis pöördub ta kooli sotsiaalpedagoogi poole. Vastavalt olukorrale ja vajadusele võtab sotsiaalpedagoog kasutusele järgmised meetmed: teavitatakse lastekaitset, politseid, arsti, jne.
  - Lahenduste leidmiseks on koolil järgmised võimalused:
    - õpilase suunamine Rajaleidja koolivälise nõustamismeeskonda
    - individuaalne nõustamine psühholoogi juures (laps ja/või vanemad)
    - koolikohustuse mittetäitmise, hilinemiste ja puudumiste, sotsiaalprobleemide individuaalne nõustamine sotsiaaltöötaja juures (laps ja/või vanemad)
    - vajadusel õpilase õppetöö korraldamine individuaalse õppekava järgi või muus õppevormis.
  - Klassijuhataja, sotsiaalpedagoog, HEV koordinaator võib kokku kutsuda suure ümarlaua: direktor, õppejuht, klassijuhataja, sotsiaalpedagoog, psühholoog, vanemad, laps. Vajadusel kaasatakse lastekaitse spetsialist või muu pädev ametnik. Ümarlaud võivad olla regulaarsed või kokku kutsutud üheks korraks.
  - Kool korraldab õpilaste ja vanemate teavitamist edasiõppimisvõimalustest ning tagab õpilastele karjääriteenuste (karjääriõpe, -info või -nõustamine) kättesaadavuse.

2.14. Õpetajate koostöö ja töö planeerimise põhimõtted PRÕK § 24 lõige 6 punkt 9

2.14.1. Õpetajate koostöö

Õpetajate koostöö eesmärgiks on õppekavas kirjeldatud taotletavate õpitulemuste ja pädevusteni jõudmine õppe- ja kasvatustegevuse kaudu, lähtudes õpiväljunditest, etteantud ajast, õppekavas kirjeldatud õppesisust ja õpitegevusest.

Õpetajate koostöö viisid:

- 1) aine õpitulemuste ja võtmepädevuste lõiming;
- 2) õpetajate ja tugispetsialistide koostöö õpilaste hariduslike erivajaduste märkamiseks ja toetamiseks;
- 3) õpetajate koostöö uute meetodiliste lahenduste väljatöötamisel;
- 4) jätkusuutlike ideede, projektide salvestamine, säilitamine ja arendamine õpetajate poolt loodud digikeskkonnas;
- 5) ühisprojektide ja õpilasvõistluste korraldamine, koostööprojektides osalemine;
- 6) vastastikused tunnikülastused ja nende analüüs koolitusena „kolleegilt-kolleegile“.

Kooli õpetajate koostöö formaadid on õppenõukogu, sisekoolitused, töökoosolekud.

Õppeaasta eesmärgid ning nende saavutamiseks tehtavad tegevused planeeritakse esmalt ainevaldkondades.

Kooli kollektiiv on kaasatud kooli sisehindamisse ja arengukava loomisesse.

2.14.2. Õpetaja töö planeerimine

Töö planeerimisel lähtub õpetaja kooli õppekava üldosast, ainekavast ja õppeaasta eesmärkidest, samuti põhikooli riiklikus õppekavas sätestatud üldistest põhimõtetest õppe- ja kasvatustegevuse kavandamisele ja korraldamisele.

Väljundipõhises õppes toimub õpetaja töö planeerimine alustades õpitulemuste määratlemisest, seejärel seotakse õpitulemused üldpädevustega, läbivate teemadega ning leitakse lõimingu võimalused. Järgnevalt kantakse lähtuvalt õpitulemustest hindamiskriteeriumid ja -meetodid ning seejärel valitakse õpetamismeetodid. Õppesisu käsitlemises teeb valiku aineõpetaja arvestusega, et kooliastmeti kirjeldatud õpitulemused, üldpädevused ning valdkonna- ja ainepädevused oleksid saavutatud.

2.14.3. Õpetaja töökava-ainekaardi koostamise põhimõtted

Õpetaja töökava-ainekaart on dokument, mille alusel toimub õppetöö koolis õppetunnis või väljaspool kooli - ekskursiooni või õppekäiguna. Töökava-ainekaardi koostamine ja korrigeerimine kuulub aineõpetaja pädevusse.

Õpetaja koostab ainekaardi, mis arvestab klassi omapära ja suundumust, kooli arengusuunda ja eripära, õpilaste vaimseid ja kooli materiaalseid ressursse.

Töökava-ainekaardid on koostatud trimestrite või ühe nädalatunni aineõppe puhul poolaastate kaupa.

Töökava-ainekaart sisaldab:

- 1) õppesisu: trimestri jooksul läbitavaid peamisi teemasid ja olulisemaid alateemasid;
- 2) õpitulemusi;

- 3) mitmeeristava hindamise puhul õpiväljundeid, mille sooritamine on eelduseks positiivse hinde saamiseks;
- 4) vajalikke õppevahendeid, kasutatavat õppekirjandust ja-materjale, e-õppekeskkond;
- 5) hindamise korraldust;
- 6) aktiivõppemeetodid;
- 7) eesti keel õpetamise toetamine;
- 8) ainetevahelist lõimingut;
- 9) lõiming läbivate teemaga;
- 10) digipädevuste arendamist aineõppes.

Õpetaja tutvustab õpilastele trimestri algul ainekaarti (oma töökava sisu): õppeteemasid, õpitemusi, vajalikke õppevahendeid, hindamise korraldust.

Töökava-ainekaart on kättesaadav kooli Stuudiumi keskkonnas.

Töökava-ainekaardi kinnitab kooli direktor enne trimestri algust.

2.15. Kooli õppekava uuendamise ja täiendamise kord PRÕK § 24 lõige 6 punkt 10

Õppekava arendustöö on pidev protsess. Kooli õppekava arendust juhivad direktor, kes korraldab õppekava arendusmeeskonna tööd. Aineavade arendus toimub ainevaldkonniti. Ettepanekuid muudatusteks võivad teha aineõpetajad, õpilasesindus, hoolekogu ja kooli pidaja.

Muudatusettepanekud arutatakse läbi ainevaldkonna õpetajatega ja õppekava arendusmeeskonnas. Arvamuse avaldamiseks õppenõukogule, õpilasesindusele ja hoolekogule esitab ettepanekud õppekava arendusmeeskond.

Kooli õppekava muudatused algavaks õppeaastaks kehtestatakse direktori poolt üldjuhul eelneva õppeaasta juunikuus.

Kooli õppekava ja selle muudatused esitatakse enne kehtestamist arvamuse avaldamiseks kooli hoolekogule ja õppenõukogule. Kool avalikustab tulenevalt põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 69 lõikes 1 sätestatud nõudest, kooli õppekava kooli veebilehel. Kooli õppekava kehtestab direktor.